

bb 62. időjárás-jelentés

gg vm

1962. január 18.

a meteorológiai intézet jelenti január 17-én, szerdán
18 órakor:

felhős, párás, ködös idő

várható időjárás csütörtök estig: felhős, párás, helyen-
ként ködös idő, főként az ország északi felében hószállingózással,
ónos szitálással. mérsékelt délnyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön:
0- plusz 3 fok között./mti/

- . -

bb 63. eltemették vitányi jánóst

tr vm sr

1962. január 18.

vitányi jános író és újságíró, a képes Magyarország segéd-
szerkesztőjét, szerda délután nagy részvét mellett temették el a
farkasréti temetőben. vécsy györgy, a trade főszerkesztője, az
újságírószövetség és a közvetlen munkatársak, hegedüs géza író, a
magyar irodalom és a barátok nevében búcsuzott vitányi jánóstól.
jó lászló, kosztotányi halotti beszédét szavalta el a sírnál./mti/

- . -

18,55

- 4 -

18.09.
19.02. *[Handwritten signature]*

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 160-400, 350-500
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1962. január 18.

bb 1. „önkéntes lakó”, a veszprémi állatkertben

vid j vm

1962. január 18.

a veszprémi állatkert, amely a kárpát-medence összes állat-
fajait hivatott bemutatni, nemrégiben új madárral gazdagodott: pápáról
egy egerészölyv került az állatkertbe. az új lakó azonban semmi
módon nem akart lemondani szabadságáról, makacs „éhségstrájkba”,
kezdett a fogságban. már-már a végpusztulás fenyegette a madarat,
gondozói lemondtak a meghonosítási kísérletről és szabadon engedték.
az egerészölyv nagy meglepetésre nem hagyta el a vidéket, az állat-
kert önkéntes lakója lett. az ottani nagy jegenyéket választotta
szálláshelyül és a visszakapott szabadságot rendkívül nagy
bizalommal hálálta meg: a kis „vadóc”, azóta ugyanis teljesen
megszelidült, és szívesen tanyázik az állatkerti gondozók vállán.
/mti/

- . -

bb 2. gyöngyvirágot nevelnek a természetkutató uttörők

vid j vm ie

1962. január 18.

természetkutató állomást hoztak létre a szentesi uttörőház
pajtásai: tofán antalné kertész segítségével 32 gyerek téli virág-
nevelésbe kezdett. munkájuk eredményeként már nyílnak a gyöngyvirá-
gok és a jácintok. ha elérkezik a tömeges nyílás ideje, a pajtások
kiállítását rendeznek a maguknevelte virágokból. további terveik
szerint az uttörőház udvarán tavasszal sziklakertet létesítenek,
ahol az ország különböző tájain található ritka és jellegzetes
növényeket, virágokat nevelnek majd./mti/

- . -

- 1 -

[Handwritten signature]

bb 3. Franciaországba, Olaszországba „utaznak,, az élő nyulak

i /so/gg/m/ie

1962. január 18.

az állami gazdaságok egymillió holdas vadgazdálkodási területén nem csupán minden eddiginél több vadászvendég fordult meg az apróvad-szezonban, hanem a gazdag állományból sok élő nyulát, foglyot és fácánt is küldenek külföldre.

az állami gazdasági vadászok igyekeztek jól kihasználni a decemberi és januári havas napokat és már több mint 14.000 élő nyulát fogtak be. a kemecsei, a füzesabonyi, a taktaközi és a sárvári állami gazdaságban tartottak nagyobb nyulbefogásokat, s volt olyan nap, amikor több mint háromszáz nyul került az 1200 méter hosszú hálóba, a vadászhalók mögött mindig készen áll már a szállító láda, s a nyulak lucernát és takarmányröpát kapnak utraválól a hosszú utazásra. a soproni mavad-telepről irányítják tovább a szállítmányokat franciaországba és olaszországba. amennyiben az időjárás kedvező lesz, január végéig még további 12.000 nyulát fognak be.

a nyolcméter magas hálókkal fácánt és foglyot fognak be az állami gazdasági vadászok. fácánból ezret, fogolyból ötezret küldenek külföldre. ezenkívül nagyobb szállítmányokat indítanak azokra a területekre, ahol most kívánják elszaporítani az apróvadakat. gazdag állományt kívánnak kialakítani például szendrő és nyírlugos környékén.

az állami gazdasági vadászok 280 őz foglyul ejtését tervezték hazai vérfelújítás céljából, de a legutóbbi megrendelések alapján franciaországba is szállítanak élő őzeket.

/mti/

...-

bb 4. a selyembársony és a nyersselyem gyártásának kínai technológiáját veszi át iparunk

i sz/tm/m/vg

1962. január 18.

kinában, a selyem őshazájában csaknem két évezreden át sikerült megőrizni „a selyem pille,, titkát, s bár a titok már rég nem titok, a selyemgubók feldolgozásában mégis sokat tanulhatnak a kínaiaktól az európai, köztük a magyar szakemberek is. a kínai tapasztalatok ma már baráti tanácsként jutnak el hozzánk. az elmúlt hónapokban a magyar selyemipar két képviselője járt kinában, hogy a legfinomabb zsorzssett-bársony, a nálunk velur-sifon néven ismert kelme gyártását és a selyemhulladék gazdaságosabb felhasználását tanulmányozza.

/folyt.köv./

- 2 -

/bb 4. a selyembársony.....1.folyt./vm

szabó károly, a magyar selyemipari vállalat igazgatója, a tanulmányt egyik részvevője elmondotta, hogy már előkészítették az adria selyemszövőgyárban a zsorzssett-bársony gyártásának kísérleteit, elhozták kinából nemcsak a szövéstechnológiát, hanem annak a gépnek a rajzait is, amellyel a szövet felületét ágni kell.

a magyar selyemipar szakemberei számára azonban ennél sokkal izgalmasabb műszaki feladatot jelent a gubóról egyszerűen le nem gombolyítható szál, az ugynevezett hulladék-selyem gazdaságos felhasználása. ennek egy részéből a kínaiak férfi ingekre és női bluzokra alkalmas nyersselyemhez fonnak fonalat, a másik részéből pedig a burettet gyártják. magyarországon nyersselyemhez sosem fonnak fonalat, ez külföldről szerezték be, az utóbbi időben pedig nem is volt ing-selyem gyártás. egyedül buretthoz használták fel a gubón maradt hulladékot, de annak a nemes és kevésbé nemes részét nem tudták különválasztani. a kínaiak 200 kiló gubóból nyernek 100 kiló nyersselyem fonalat és a maradékból 20 kiló újabb gubó hozzáadásával még 100 kiló burettfonal lesz. a selyemgubónak ilyen gazdaságos felhasználását nálunk eddig nem ismerték, s évek során 30 tonna hulladék gyűlt össze, ami feldolgozásra vár, de évente még 12-13 tonna ilyen hulladék keletkezik. szabó károly irányításával a kínai technológia hazai alkalmazásának kísérleteit rövidesen megkezdik a tolnai selyemgyárban. mindeddig a legkellemesebben viselhető inganyag a nyersselyem bizonyult, s ha sikerül a kínai tapasztalatok „átültetése,, - s erre minden remény megvan - akkor a közeljövőben sokan járhatnak hazai gyártmányu nyersselyem ingben, illetve a nők ilyen anyagból készült bluzban./mti/

...-

bb 5. sikos uton gyorsan hajtott, oszlopnak ütközött - gondatlan vezetők, gyalogosok közlekedési baleseteket okoztak

i bc/tr vm sr

1962. január 18.

ismét több baleset történt mert gondatlan volt a vezető, a kalauz, a gyalogjáró.

/folyt.köv./

- 3 -

Leh

/bb 5. sikos.....1. folyt./vm

a dohány-és a szövetség utca kereszteződésében az fa 41-48 forgalmi rendszámú tehergépkocsi vezetője a megengedettnél gyorsabban hajtott és szabálytalanul kanyarodott, felelőtlensége miatt két gyalogost elütött. egyikük - 35 év körüli ismeretlen férfi - a bal-eset következtében meghalt. mőzes istvánné 63 éves budapesti lakos pedig könnyebben megsérült. a gázoló gépkocsivezetőt a rendőrség őrizetbe vette.

az fa 37-44 rendszámú tehergépkocsi vezetője ugyancsak a megengedettnél gyorsabban vezetett a keresztúri uton, amely sikos volt. szabálytalansága következtében a jármű nekiszaladt a felsővezeték tartó oszlopnak, majd oldalára borult németh józsef 40 éves gépkocsi-vezető és támasi jános 45 éves rakodómunkás könnyebben megsérült.

a ja 09-72 rendszámú személygépkocsi vezetője a bartók béla uton, az ab 86-73 rendszámú személygépkocsi vezetője a józsef körúton nem várta meg míg a gyalogosok áthaladnak a részükre kijelölt utrészen, behajtottak a gyalogjárók közé. a sofőrök felelőtlensége következtében kolompár gábor 45 éves, illetve manyer aladárné 78 éves budapesti lakosok súlyosan megsérültek és kórházba kellett szállítani őket.

a villamosközlekedésben is történt baleset. az egyik 2-es jelzésű villamos kalauza a közraktár és a gálya utca torkolatánál korán indította a kocsit, ezért pelivka vilmosné, 42 éves budapesti lakos kiesett a villamosból és súlyosan megsérült. a nagy lajos király utja és a mogyoródi ut kereszteződésében lucz gézáné, 33 éves budapesti lakos szabálytalanul haladt át az uttesten: egy 68-as jelzésű villamos elütötte, s az asszony könnyebben megsérült./mti/

- 4 -

bb. 6. ötmillió kiló ehető gomba terem erdeinkben

i so/gg/e ie

1962. január 18.

kertészeti szakemberek felmérést végeztek annak megállapítására, hogy hozzávetőlegesen mennyi ehető gomba terem erdeinkben. az erdei gomba ugyanis a külföldi és belföldi piacokon egyaránt keresett. a felmérések és becslések alapján megállapították, hogy kedvező időjárás esetén mintegy ötmillió kiló gomba terem erdeinkben, ezt azonban harminc gombafaj adja, amelyeknek egy részét nem gyűjtik még. az idén több mint négyszáz gyűjtőállomás dolgozik, hogy az „erdők ajándékából„ minél kevesebb menjen veszendőbe. /mti/

- . -

bb.7. szofoklész: oidipusz király - új darab próbáit kezdték a nemzetiben

i v/gk/e sr

1962. január 18.

a nemzeti színházban még e héten megkezdik az előkészületeket a következő darab bemutatójára. a színház művészei március végén viszik színre szofoklész oidipusz király című drámáját. a darabot marton endre rendezi. a több mint kétezer éves tragédia egyike a 20. században is gyakran előadott régi drámáknak. magyarul először 1891-ben szótaltatták meg a nemzeti színházban, - lokasté jászai mari, oidipusz nagy imre volt. szofoklész alkotását egyébként az elmúlt években a körszínházban láthatta a magyar közönség. /mti/

- . -

bb. 8. az idén folytatják: központi és kerületi jellegű társadalmi munkák, fásítás, ismeretterjesztés - „áthuzódó„ népfront-akciók

i di/gk/e sr

1962. január 18.

az utóbbi időben megalapozottabbá, átgondoltabbá vált a budapesti népfront-mozgalom munkája. erről tanuskodik az is, hogy a korábban, például a tavaly megkezdett akciók nagy része hasznosnak bizonyult és jól bevált, ezért ezeket az idén tovább folytatják.

a legjelentősebb „áthuzódó„ népfront-akció a főváros gyarapítását, szépítését segítő társadalmi munkák kezdeményezése, szervezése. tavaly és tavalyelőtt több mint 160.000-en segítettek a légymányos, a népliget rendezésében, a budai várpalota helyreállításában, valamint a citadella és a római-part csinosításában. a budapestiek ezenkívül több mint 50 millió forint értékű munkával járultak hozzá a kerületi jellegű feladatok megoldásához.

/folyt.köv./
8.32

- 5 -

Mez

bb. 8. /az idén folytatják...folyt./ -e

az idén - csökkentett mértékben - folytatják a Lágymányosi park- és vásárváros építését, s a citadella környékének rendezését, parkosítását. a budai várban és a népligetben pedig tavasztól őszig minden napra jut tennivaló a segitenikész budapestieknek. a népligetben elsősorban a környező vállalatok dolgozóinak támogatására számítanak. a római-part sétányainak, „külalakjának”, szépítésénél az üdültulajdonos üzemek, vállalatok, hivatalok munkásainak, alkalmazottainak és vezetőinek további közreműködését kéri.

ezek a feladatok azonban nem adnak elegendő tennivalót, ezért az idén a társadalmi munkásokat elsősorban szűkebb házájukban, a kerületekben foglalkoztatják. újabb házakat biznak a lakók gondoskodására, védnökségére és folytatják a főváros „tüdejének”, táglítását, a parkosítást. budapestet jelenleg öt és félmillió négyzetméter öntözött és másfél millió négyzetméter öntözetlen park, csaknem 400 000 fa és 312 játszótér díszíti. ezek gondozására mintegy 30 millió forintot költenek, s ez is kevés. a népfront éppen ezért, amikor a lakóbizottságokkal együtt az idén is kezdeményezi, segíti a széleskörű parkosítást és fásítást, indítványozza: a főváros népe az állami tulajdonban lévő házak példájára vegye gondozásába a lakóházakhoz tartozó kerteket, parkokat is. ezt az elgondolást az idén elsősorban a 9., a 11., a 13. és a 14. kerületben kívánják megvalósítani.

áthúzódó akció a fővároskörnyéki termelőszövetkezetek segítése is. a népfront mezőgazdasági kérdésekben járatos aktivistái már tavaly is jelentős részt vállaltak a közös gazdaságok megerősítéséből. szakmai tanácsaik, az aranykalászos tanfolyamokon tartott előadások sokkal hozzájárultak ahhoz, hogy a tsz-ek növekvő mennyiségű árut szállítsanak a lakosságnak. az idén külön csoportokat alakítanak a szakmai tanácsadás szervezettebbé, hatásosabbá tételére, s a közös gazdaságok egy részében tájékoztatókat, előadásokat tartanak a tagságot érintő kérdésekről.

bebizonyította hasznosságát, szükségességét a népfront ismeretterjesztő tevékenysége is. a kerületi akadémiákon jelenleg majdnem két és félezer ismerkednek a különféle tudományágak legújabb eredményeivel. a bizottságok pedig arra törekednek, hogy a tavalyi 280-nál lényegesen több ismeretterjesztő előadást tartsanak törzsközönségüknek és új barátaiknak. /mti/

8.45
9.20

- 6 -

Mez

bb 9. elkészült a hungária műanyag- és gumigyár új üzemépülete, megkezdtek a gépek szerelését - a pvc-cikkek gyártása száz százalékkal, a polietilén termékeké 400 százalékkal nő az ötéves tervben

i szf/gk szb vg

1962. január 18.

a hazai műanyagfeldolgozás legnagyobb üzemét, a nagytétényi hungária műanyag- és gumigyárat lényegesen kibővítik, korszerűsítik, hogy a második ötéves tervben, majd a következő esztendőben számottevően növelhesse termelését. a korábban megkezdett rekonstrukció során a múlt év végére elkészült a bővítés egyik legfontosabb beruházása, egy négyszintes nagy üzemépület. az új üzem berendezését január első napjaiban kezdték meg azokkal a nagyobbbrészt az ndk-ban, kisebb részt az nszk-ban vásárolt gépekkel, amelyek már tavaly megérkeztek, de helyszűke miatt eddig nemigen tudták őket használni. mintegy 25 modern műanyagfeldolgozó berendezést szerelnek fel az új épületben. 1962-ben, majd a következő két esztendőben további 10-15 berendezést szereznek be külföldről.

az új gépek idén kezdődő fokozatos üzembe helyezésével az ötéves terv folyamán érezhetően megnő majd a műanyagcikkek termelése. már az idén 23 százalékkal több pvc- és polietiléntermékre lehet számítani, mint amennyit tavaly gyártottak, az ötéves terv végére pedig a pvc-termékek gyártása 100 százalékkal, a polietilén termékeké 400 százalékkal emelkedik nagytétényben. 1962-től kezdve mind több műanyagcsövet kap az ipar és a mezőgazdaság, az építőiparnak több pvc-padlóburkoló, s egyéb műanyag építési kellék jut, fokozzák a műbőrök, a pvc keménylemezek, valamint a polietilén-cikkek gyártását. új termékeket is bevezetnek. tervezik több között csomagolóipari célra papírra kasírozott polietilén fólia előállítását és valószínűleg megkezdik a műanyag falkárpit gyártását is. /mti/

bb 14. ésszerűbb szállítással évente két és félmillió forint megtakarítást

vid tr szb kj

1962. január 18.

az újmassai bányából még nemrégiben is körülményes módon és főleg igen költségesen szállították a lenin kohászati művek üzemébe az ipari kemencék, berendezések javítóanyagául szolgáló dolomitot. a ládi rakodóig az erdei kisvasuton szállították, innen pedig normál méretű vasúti kocsikba átrakva továbbították a gyárba az anyagot. a miskolci autóközlekedési vállalat nagy befogadóképességű önürítő tehérgépkocsikat szerzett be s néhány hete már ezekkel szállítják a dolomitot az eddiginél sokkal olcsóbban. ezzel a módszerrel évente körülbelül két és félmillió forintot takarítanak meg. /mti/

9.28
10.15

- 7 -

Mez

bb 10. a bolygók természetes rádióadásának műszere: az óriás „üreg-rezonátor”, - hogyan lehet elvezetni idegen bolygókra az űrhajókat

i tz/tm szb vg

1962. január 18.

gyakran hallani ujabban - különösen a bolygók közti összeköttetés sel kapcsolatban - az egyes égitestek természetes „rádió-adásairól”, a magyar távirati iroda munkatársa dr. Flórián Endrét, az országos meteorológiai intézet osztályvezetőjét kérdezte meg, miből és hogyan keletkeznek az ilyen rádióhullámok, és van-e ilyen „adása”, a földnek is.

- a két kérdés - hangzott a válasz - szorosan összefügg. egyes égitestek valóban sugároznak az űrbe bizonyos zörejeket rádióhullámok útján, de hogy ezek a rádióhullámok miképpen jönnek létre, arra hosszú ideig csak feltételezések voltak. ma már tudjuk, hogy a rövidhullámok általában hő által okozott sugárzások. egy másféle eredetű sugárzás keletkezésének magyarázatát viszont éppen saját égitestünk, a föld adta meg.

- a rádiótechnikában a rövid hullámhosszu sugárzásokat sok esetben két egymásba helyezett, fémlemezről készült test és a köztük levő üreg, az ugynevezett üreg-rezonátor segítségével gerjesztik, illetve erősítik fel. mivel azonban a hullámhosszok növekedésével az üreg-rezonátor méreteit sokszorososan kellene növelni, ez a módszer csak az egészen rövid hullámhosszoknál használható. a kossuth adó 556 méteres hullámhossza számára például még egy többemeletes háztömb nagyságu üreg-rezonátor sem lenne elegendő.

- a legújabb kutatás azonban kiderítette, hogy van még ennél is nagyobb, óriási üreg-rezonátor, éspedig a természetben. a belső felületet ebben az esetben a föld felszíne, a külsőt pedig az ionoszféra 100-300 kilométer magasságban levő alsó rétegei alkotják, az üreg pedig a köztük levő, a magasság növekedésével mindinkább ritkáló levegőréteg.

- a „műsort”, hozzá szintén a természet bocsátja rendelkezésre. ez a nagyon hosszú villámoknak a zöreje, amelyet minden rádióhallgató jól ismer. legújabb óriási kísérleti berendezésekkel sikerült is felfogni a föld villámjainak ezzel a természetes „üreg-rezonátorral”, felerősített adásait, zörejeit, még pedig a 37.500 kilométeres hullámhosszon. ez tehát a föld által sugárzott természetes „rádió-adások”, hullámhossza.

/folyt.köv./

9.30
10.15

- 8 -

bb 10. /a bolygók természetes... folyt./- szb

- valószínűnek látszik, hogy minden olyan bolygó sugározhat így „zörej-műsorokat”, amelynek légköre és abban megfelelő sűrűségű ionoszférája van, feltéve, hogy időnként zivatarok is végigszántanak a felszíne felett. sugárzásuk hullámhossza pedig kizárólag természetes „üreg-rezonátorok”, méreteitől, elsősorban tehát a bolygó átmérőjétől függ.

az ionoszféra a sarkokat nem takarja tökéletesen a földön, de valószínűleg a többi bolygókon sem. feltehető, hogy ezen a „nyíláson”, kiszökhetnek még az ilyen többszáz kilométer hosszú hullámok is. és ha bebizonyosodik, hogy valóban van naprendszerünkben ilyen egyéni „műsorszórás”, egészen egyszerűvé válik a leendő bolygóközi járművek kormányzása. csak pontosan rá kell irányítani az állítható antennát a megcélzott bolygóra, s az űrhajó - mintha csak zsinóron huznák - tétovázás nélkül jut el oda. /mti/

.-

bb 13. hasznos vizsgamunka: termelőszövetkezetek gépeit javítják a győri iparitanuló város növendékei

vid tr szb ki

1962. január 18.

félévi vizsgákra készülnek a győri iparitanuló város növendékei. közülük a mezőgazdasági gépszerelők, akiknek száma meghaladja a 250-et, hasznos vizsgamunkát kaptak feladatul: termelőszövetkezetek erőgépeit és munkagépeit javítják meg.

az intézet, az idei tanévben először, szerződést kötött 22 győrsopron megyei termelőszövetkezettel erő- és munkagépek karbantartására, valamint tíz tsz-el az istállógépek, önitatók és más berendezések javítására. a másodéves növendékek vizsgafeladatként egyebek között ebben a hónapban 12 traktor főjavítását fejezik be. a harmadévesek a Lajtahansági állami gazdaságba és a Kisalföldi erdőgazdaságba kihelyezve végzik a gépszerelési és javítási munkát.

érettségizett ipari tanulók is vizsgáznak a győri 400-as intézetben. huszonkilencen a diesel-mozdony lakatos, nyolcan a kohászati anyagvizsgáló szakmát sajátítják el és másfél évi tanulás után az idén márciusban szabadulnak fel. /mti/

.-

9.40
0.15

- 9 -

4

bb 12. február 1-én osztják a félévi értesítőket

i vt/tr-lm sr

1962. január 18.

az általános és a középiskolákban megkezdődött az 1961/62-es tanév első felének „finise”, ezekben a napokban a pedagógusok mérlegelik a diákok félévi munkáját, hogy értékelhessék eredményeiket.

a rendtartás értelmében az első félévi osztályzatokat január 25-án zárják le, s a hónap utolsó hetében tartják a tantestületek az osztályozó értekezletet. a félévi értesítőket országsszerte február 1-én kapják a tanulók.

sokan érdeklődnek aziránt, hogy lesz-e szünet a bizonyítványosztáskor. ezzel kapcsolatban a művelődésügyi minisztériumban közölték: az igazgatók hatáskörébe tartozik, hogy a félévi osztályozó értekezlet napján engedélyeznek-e tanítási szünetet, vagy nem. tanítási szünet esetében is, a napköziben ügyeletet kell tartani.

elmondották még, hogy a félévi értesítők kiosztása után megkezdődnek az 1962/63-as oktatási év iskoláztatási munkájának előkészületei. az osztályfőnökök szülői értekezleten és egyénileg is beszélnek a szülőkkel - helyes azonban, ha a szülők is keresik a kapcsolatot az iskolával - az ügyben, hogy gyermekeiket képességeiknek megfelelően irányíthassák továbbtanulásra. a jelentkezők kérelmeit iskolai társadalmi bizottság vizsgálja meg és továbbítja a kívánt középiskolába. az elbírálás eredményéről a szülők az általános iskolától kapnak értesítést./mti/

..-

bb 15. bányászbetegséget szüntettek meg- alumíniumkohóban

vid te-lm ki

1962. január 18.

az ajkai timföldgyár és alumíniumkohó vállalatnál furcsa módon, sajátos bányászbetegséggel kellett számolnia néhány dolgozónak. az elektrolizáló kádakba beépített, husz kilogramm súlyú, hetven centiméter hosszú körvasakat, az ugynevezett tüskéket évtizedeken át homokfuvással tisztították. a vasrudakra ráégett anyag eltávolítása ezzel a módszerrel meglehetősen nehézkes és szilikózis veszélyes volt. a nagy sebességgel fuvatott homok beszennyezte a műhely levegőjét, s ezért más módszert kellett választani a tisztításra. szovjet dokumentáció alapján az alumíniumkohóban saját erőből gépi berendezést készítettek, amelynek dobjába egyszerre harminc vasrudat helyeznek el. a dob állandó forgás közben egymáshoz dörzsöli a benne levő „tüskéket”, s lekopik felületükről a szennyeződés.

az első mérések szerint az új gép ötven százalékkal növelte a termelékenységet és megszünteti a szilikózis veszélyt./mti/

..-

-10 -

9.44

10.15

bb 16. hétmillió holdon vízkár-elhárítás, öntözés 100.000 holdon, talajvédelem az északi és dunántúli megyékben - vizgazdálkodási társulatok a mezőgazdasági földek védelméért

i ie-lm hk

1962. január 18.

a második ötéves terv jelentős összegeket irányoz elő a komplex vizgazdálkodásra, hiszen ez a mezőgazdasági rendeltetésű földek védelmének egyik leghatékonyabb eszköze. jelentős részt vállalnak ebből a munkából a vizgazdálkodási társulatok, amelyek az elmúlt évben alakultak át a nagyüzemi mezőgazdaság követelményeinek megfelelő társadalmi jellegű vízügyi szervezetekké. az országban jelenleg - a vízgyűjtő-egységek területének megfelelően - 174 társulat működik, 5.3 millió holdon.

a társulatok munkája eddig elsősorban a vízrendezésre terjedt ki, hiszen a komplex vizgazdálkodás megteremtésének is ez az első lépése. tavaly 2600 kilométernyi belvízcsatornát és kisvízfolyást ujtottak fel, több mint 30 millió négyzetméternyi csatornát tisztítottak meg és 60 kilométernyi nyári gátat építettek, főleg a tiszta hullámtérben. a társulatok eddig összesen több mint egymillió holdon oldották meg a helyi vízkár-elhárítást.

a társadalmi vízügyi szervezetek munkájában az idén már a komplex vizgazdálkodás másik két feladata, a vízhasznosítás és a talajvédelem kerül előtérbe. 250 kilométernyi csatorna építésével 13.000 holdon teremtik meg az öntözéses gazdálkodás feltételeit, 40.000 holdon pedig maguk üzemeltetik az öntözőberendezéseket. talajvédelemmel egyelőre három helyen foglalkoznak. a kelet-dunántúli koppány folyó és a nógrád megyei lókos patak völgyében vízrendezéssel, talajjavítással és erdősítéssel óvják meg a termőtalajt, összesen mintegy négyezer holdon, a lefolyó víz pusztításától, az eróziótól. a keszthely-körényi nagy lecsapolási munkákkal 1964-ig 7000 holdnyi lápot és mocsarat tesznek termékeny földdé.

a második ötéves terv idejére a vizgazdálkodási társulatok körülbelül egymillió forint értékű munkát irányoztak elő. néhány adat a várható eredményekről: az ország egész területén megoldják a helyi jellegű vízkárok elhárítását, s ezzel hétmillió holdon teszik biztonságosabbá a termelést. kisebb csatornák építésével, a helyi vízforrások hasznosításával 100.000 holdon biztosítják az öntözés lehetőségét. az öntözőművek kezelésbe vételével a 460.000 holdnyi öntözött területnek csaknem egészére gazdaságosabban juttatják el a mesterséges csapadékot. talajvédelmi tevékenységük részletes programja most készül, ennek megvalósítására az érintett északi és dunántúli megyékben az idén csaknem kétmillió holdon alakulnak újabb társulatok./mti/

9.50

10.30

ME

..-

- 11 -

bb 11. megvannak az előfeltételek a dunai cement és mészmű határidő előtti felépítéséhez - a tervezettnél korábban érkeznek a gépek a német demokratikus köztársaságból

i lv/gg szb sr

1962. január 18.

a kisz központi bizottságának védnöksége alatt épülő dunai cement- és mészműnél dolgozók jelentős eredményeket értek el. a fiatalok annakidején elhatározták, hogy lerövidítik az építési határidőket, meggyorsítják a gépek gyártását, helyszínrre szállítását, munkába állítását. a cél érdekében a kisz központi bizottsága mellett országos, a berendezéseket gyártó vállalatoknál pedig helyi operatív bizottságokat alakítottak.

már az eddigi munkában megmutatkozott, hogy a dunai cement és mészmű építésénél, a műhelyek és a munkacsarnokok szerelésénél a tervezetthez viszonyítva jelentős időt takarítottak meg. a cement-szilókat például december 31-e helyett november 7-re, a kéményeket pedig december 31-e helyett október 30-ra felépítették. a „nyersanyagbánya” megnyitását eredetileg 1963 augusztus 1-re tervezték; az elmúlt évben azonban a munkákkal annyira előrehaladtak, hogy a „bányát”, előreláthatólag már 1962 decemberében átadják rendeltetésének. az ugynevezett b-trafóépületnél, - amely a gyár építése és energia ellátása szempontjából igen jelentős - az eredeti határidőhöz képest, háromhónapos előnyt szereztek. az eredmények lehetővé teszik, hogy a dunai cement- és mészmű építését a tervezettnél jóval előbb befejezzék, s így mintegy 500.000 tonna cement-többletet adjanak a népgazdaságnak.

a dunai cement- és mészmű gépi berendezésének többségét a német demokratikus köztársaságból kapjuk. a múlt év novemberében és decemberében a magyar és német szakemberek, valamint a kisz központi bizottsága és a német fiatalok között tárgyalások voltak. megegyezés született: az első kemenceegységet 1963 március 21-re, a második és harmadik kemencét pedig 1963 november 7-re lehet üzembehelyezni. ehhez azonban szükséges, hogy a hazai építő és szerelő vállalatok továbbra is a jelenlegi ütemben folytassák az építkezést.
/mti/

--

9.58

- 12 -

bb 17. három kutatóintézet gabona-fagyállósági megfigyelései a mátra tetején

vid j-lm ie

1962. január 18.

mátraszentlászló határában működik az ország egyetlen gabona-fagykísérleti állomása. a kompolti kísérleti intézet 830 méter magasan fekvő telepén az idei télen már tizedik alkalommal figyelik meg a különböző gabonafélék fagyállóságát.

jelenleg több mint 10 őszi gabonafajta áll fagyállósági megfigyelés alatt, köztük a kompolti kísérleti intézet új olasz és magyar buzafajták keresztezésével előállított törzsei.

az idei tél különösen hasznos megfigyeléseket szolgáltat, mert zordabb a korábbi évekénél. a fagykísérleti állomáson az őszi gabonák eddig jól bírták a hideget, szépen bokrosodtak, zöldek, s a kutatók véleménye szerint számcs új, fagyálló törzset sikerült majd belőlük kiválasztani. a fagykísérleti állomáson az idén a martonvásári kutató intézet és a mezőgazdasági minősítő intézet is folytat fagyállósági megfigyeléseket./mti/

--

bb 18. a szőlőoltás tudományával ismerkednek a fiatal tsz-tagok veszprém megyében

vid j-lm nk

1962. január 18.

a veszprém megyei tanács mezőgazdasági osztálya balatonaligán és szigligeten szőlőoltó tanfolyamokat szervezett fiatal termelőségvezetői tagoknak. kétszázötven fiatal, közöttük 70 nő sajátítja el a manapság jobbra már csak az öregek tudományának nevezhető szőlőoltás ismereteit. a fiatalok szaktudására különösen nagy szükség lesz a következő években, mert veszprém megyében az ötéves tervben, nagyjából a balatoni történelmi borvidéken, 3.200 holdon telepítenek új szőlőt. a telepítést mindaddig elsősorban a szaporítóanyaghiány hátráltatta. a megyében idén például oltványhiány miatt a tervezett 400 hold helyett csak 297 holdat telepíthetnek be szőlővel. a következő években úgy javítanak a helyzeten, hogy a termelőségvezetőkbe tömörült legtapasztaltabb szőlősgazdák a tanfolyamot végzett fiatalok segítségével saját maguk állítják majd elő az új telepítésekhez szükséges szaporítóanyagot./mti/

10.02

--
- 13 -

nk

bb 19. hat megye irodalmi színpadainak bemutatójára készülnek kecskeméten

vid mfm/ke-lm fm

1962. január 18.

Érdekes bemutató színhelye lesz májusban kecskeméten, ahol hat megye - pest, fejér, békés, bács-kiskun, csongrád és szolnok - legjobb irodalmi színpadai adnak műsort. az irodalmi színpadok bemutatójának előkészületei már megkezdődtek. a végleges programot most tárgyalják meg az érdekelt megyék képviselői. a bemutatóon résztvesznek a megyék legjobb középiskolás szavalói is. /mti/

bb 20. a mtesz győr-sopron megyei csoportja győr város közlekedésének fejlesztéséért

vid fm/ke-lm fm

1962. január 18.

a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének győr megyei csoportja több jelentős feladatot old meg ebben az évben. többek között katalógust készítenek műszaki dokumentum-film-filmekről, s filmvetítéssel kísért vitákat rendeznek egyes műszaki kérdésekről. segítséget adnak a megyei üzemeinek a villamosenergia-gazdaságos felhasználásáról, s megvizsgálják, milyen lehetőségek vannak győr és környéke közlekedésének további fejlesztésére. két kiállítás is szerepel a csoport tervében. győri is bemutatják „a 75 éves transzformátor”, kiállítás anyagát, továbbá a műszaki könyvkiadást ismertető dokumentációs kiállítást. /mti/

bb 21. új járási könyvtárak szabolcs-szatmár megyében

vid fm/ke-lm fm

1962. január 18.

a szabolcs-szatmár megyei tanács művelődési osztálya az év első negyedében új járási könyvtárt létesít a nyíregyházi járásban. több mint 100.000 forintot költenek a könyvtár berendezésére és könyvek vásárlására. a megyei könyvtár is segíti az új intézményt. már kezdetben mintegy huszezer kötet közül válogathatnak a látogatók. tisztelőknél új emeletes könyvtárt építenek, amely a megye egyik legkorszerűbb könyvtára lesz, s a nyár végén nyitja meg kapuit. /mti/

10.30

- 14 -

Ké

bb 22. naponta átlagosan harminc millió liter vizet csapolnak le a készülő visontai külfejtésű bányából

vid tm szb ki

1962. január 18.

1957-ben kezdték meg a kutatófurásokat a mátra alján, visonta, abasár, halmajugra eddig csak szőlőtermeléséről ismert területén. a kutatások során mintegy 500 holdnyi területen 6-25 méteres földtakaró alatt jóminőségű, 1600-1800 kalória fűtőértékű lignittelepet találtak. a négy rétegben egymás alatt elhelyezkedő széntelepek legnagyobb vastagsága hat-tíz méter között váltakozik. a kutatások alapján megállapították, hogy visonta határában mintegy 110 millió tonna kitermelésre érdemes szénvagyont fekszik.

a szén kitermelésére keletnémet tervek alapján kezdték meg a külszíni bánya előkészítését. a feltárást megnehezítette, hogy a széntelepek felett és alatt is vízdzus homokréteg húzódik. ezért előbb a vizet kell lecsapolni, hogy a termelést megkezdhessék. a víztelenítésre mélyítették le az északi aknát visonta község határában, majd tavaly hozzáálltak a vízelvezető vágatok kihajtásához, megépítették a szükséges vízgyűjtő zsomprendszerüket és a szivattyukamrákat. a víztelenítéshez szovjet és keletnémet szakirodalom felhasználásával kikísérletezett módszerrel láttak hozzá. a vizet 18 szivattyúval nyomják a felszínre, és naponta átlagosan mintegy 30 millió liter vizet távolítanak el a széntelepet körülfogó vízdzus homokrétegekből. a vágatokat hajtó bányászok és szivattyukezelők a kemény hidegben legtöbbször 30-40 centiméteres vízben dolgozva is helytállnak. /mti/

bb 24. kisméretűsű vontatóhajó terveit készítették el balatonfüreden

vid te szb ki

1962. január 18.

a balatonfüredi hajógyár konstruktőrei az országos vízügyi főigazgatóság megrendelésére a sekélyvizű tiszára új vontatóhajó tipust terveztek. a kétszáz lóerős motoros mindössze nyolc deciméter méretűsű, s ez lehetővé teszi, hogy a gázlók fölött is átkelhessen. a harmincnégy tonna vízkiszorításra tervezett hajó husz méteres hosszához képest elég széles, - öt méter a két oldal közötti legnagyobb távolság - s ezzel sikerült csökkenteni a merülést. a motoros dieselhajtóműveit a parancsnoki hidról távirányítással vezérlik. számoltak azzal is, hogy a tiszán hirtelen indul meg a jégzajlás, ezért a várható jégnyomás kiegyensúlyozására erős, sűrű bordázattal látják el a vontatót. a hajó építését rövidesen megkezdik. /mti/

10.40

- 15 -

Ké

bb 23. az idén is készítenek malomköveket a több mint négy évszázados sárospataki üzemben

vid te-lm ki

1962. január 18.

a történelmi feljegyzések szerint a sárospatak határában levő botkó hegyből több mint négy évszázada kezdték meg a malomkő bányászását. a különlegesen kemény köveket a hegyoldalakból egy darabban faragták ki és megfelelő csiszolás után szállították az ország határain túlra is, így többek között Lengyelországba.

a korszerű ipari üzemek, darálóok, őrlők létesítésével csak megfogyakozott, de nem szűnt meg a sárospataki malomkővek iránti igény. az idén is havonta 25-30, egyenként 600-800 kilós malomkövet készítenek elsősorban a hazai igények kielégítésére, többek között a termelőszövetkezetek régebbi típusu darálóihoz.

a malomköveket ma már új eljárással készítik. a rakott köveket acélpánttal, az öntött köveket pedig betonnal kötik össze, majd a felületüket légkalapáccsal munkálják meg.

a községi tanács és a helyi hazafias népfront bizottság tervbe vette, hogy műemlékké nyilváníttatja az üzemet és összegyűjtik a malomkő készítés régi számszámait is. /mti/

-.-

bb 26. gyümölcsöt érlel az őrési ugar

vid j-lm bs

1962. január 18.

az átlagosnál hűvösebb éghajlatu vas megye legmostohább talaju tájegysége az őrési. a másfél évvel ezelőtt alakult szentgotthárdi állami gazdaság e jellegzetes tájegységen, sikeres kísérletek után, az eddig főleg ugaron álló, használatlan földbe a megye legnagyobb gyümölcsösét telepíti. a gazdaságnak jelenleg már 220 hold gyümölcsöse van, alma, körte, és málna. a tavasszal újabb 100 holdat ültetnek be almafa-csemetékkel, s ezzel már 320 holdon készítetik gyümölcs érlelésre az ugart. /mti/

10.44
1100

- 16 -

114

bb 25. tovább javítják a mezőgazdasági növények vetésszerkezetét: a kialakult termőtájakon „nagyüzemesítik”, az egyes növények termesztését

1 cs/j szb 1e

1962. január 18.

a mezőgazdaság szocialista átalakulása mind sürgetőbben veti fel a növénytermesztés bizonyos foku szakosításának kérdését. mint a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságán tájékoztatásul elmondották, az utóbbi két évben mindenütt arra törekedtek, hogy az évszázadok óta kialakulóban levő termőtájakat most már a tudományos igényű felmérések alapján véglegesen meghatározzák, illetve az adott táj talaj- és éghajlati viszonyainak, valamint a lakosság termesztési tapasztalatainak és az egyéb anyagi feltételeiknek legmegfelelőbb növénykulturák termesztését a lehető legteljesebben koncentrálják. ilyen nagyobb termőtájak alakultak ki például a kajszai termesztésére a duna-tisza közén, továbbá tolna és somogy megyében. őszibarackra a budai dombokon, pécs és szatmár vidékén, az almára szabolcsban és zalában, a boggyósgyümölcsökre elsősorban a dunakanyar vidékén. az ország legjelentősebb burgonya-termesztő tájai a szabolcs-szatmári és a somogyi homokvidékeken, valamint veszprém megye egyes járásaiban találhatók. a fűszerpaprika zömét bács-kiskun, csongrád és tolna megye hagyományos paprika-termesztő községei adják, ahogy a vöröshagyma igazi hazája is csongrád megye ezen belül is makó vidéke. cikóriát szinte kizárólag győr-sopron és vas megyében, cirkot pedig békés megyében termeszteneik számottevő mennyiségben.

a következő években, bár lényegesen nem változtatják a termőtájak kialakult „termesztési profilját”, de a vetésszerkezeten még szinte mindenütt van kiigazítani való. különösen fontos, hogy az egyes termőtájakon belül koncentrálják az eddig többnyire széttagolt termesztést, s így teljesebben kihasználják a nagyüzem adta lehetőségeket. a szakemberek itt elsősorban a korszerű gépesítés és a hatékonyabb növényvédelem megszervezésére gondolnak.

nagyobb változások lesznek már az idén a gazdasági magnóvények és a kertmagvak termesztésénél. a fő szempont itt is az, hogy minden magnóvényt az optimális talaj- és éghajlati viszonyok mellett, s azok természék, akiknek nemcsak gazdag tapasztalatok, hanem megfelelő berendezések is rendelkezésükre állnak, továbbá, hogy egy-egy gazdaság ne termeljen 10-15 féle magnóvényt, hanem legfeljebb négyet-ötöt. így a magnóvények termesztésénél is kialakítják a nagyüzemi, gépesítésre alkalmas táblás rendszert, ami nemcsak az önköltség csökkentése érdekében kívánatos, hanem egyúttal előfeltétele a jobb minőségnek és a magvak egyöntetűségének is. /mti/

-.-

10.50

- 17 -

114

bb 27. országjárás, hazai és külföldi üdülés baranyai tsz-tagok idei programjában

vid ie/j szb ie

1962. január 18.

a baranyai falvakban rendkívüli módon megnőtt az érdeklődés a termelőség- és önszervezési tagok biztosítási és önszervezési csoportja iránt; havonta 1000-1500 önszervezési gazda kéri felvételét a csoportba. 1962-ben előreláthatóan megháromszorozódik a tagok száma, vagyis az év végén meghaladja majd a huszezeret.

a tervek szerint a csoport ebben az évben körülbelül 600.000 forintot fordít önszervezésre, valamint utazásra és üdülésre. az idén mintegy félezer önszervezési gazda vesz részt országjáráson. a csoport havonta indít egy-egy autóbust, amely hazánk legszebb tájaira és városaira viszi el a megye termelőség- és önszervezési tagjait. február végén „paraszivonát”, indul pécsről a fővárosba. a háromnapos budapesti kiránduláson a csoport száz tagja is részt vesz. lehetőségük nyílik az idén a önszervezési gazdáknak arra is, hogy „világot lássanak”, azaz külföldre - például a szovjetunióba, csehszlovákiába - utazzanak.

az egyénileg önszervezők számára ismeretlen dolog volt az üdülés - a baranyai önszervezési gazdák közül az idén több mint háromszázan pihennek legszebb üdülőhelyeinken. az első üdülőcsoportok ezekben a napokban indulnak harkányba, hévízre, paradízfürdőre és jósvafőre, nyáron pedig a balaton mellé utaznak majd a termelőség- és önszervezési tagok a 10-10 napos üdülés minden költségét a biztosítási és önszervezési csoport viseli. /mti/

--

bb 29. tíz esztendő község az egykori tanyavilág közepén

vid gk szb fm

1962. január 18.

a járság nagykiterjedésű tanyavilágának közepén tíz esztendővel ezelőtt lett önálló község járság. a jubileumi ünnepi tanácsülésen gazdag fejlődésről adtak számot. a szétszórt tanyai település központjában új tanácsházat, iskolát, művelődési házat, orvosi rendelőt, tanítói lakásokat építettek. a pusztamonostori vasútállomást már makadámuton közelíthetik meg a járságóiak. ebben az évben felépül a község első óvodája. teljesül a lakosság régi vágya is: a falut bekötik a villanyhálózatba. a település központjában szakosított üzleteket nyitnak. /mti/

--

10.55

- 18 -

bb 28. új tájmuzeumok heves megyében

vid gk-lm fm

1962. január 18.

heves megye történelmi és néprajzi emlékekben gazdag vidékein - a hazafias népfront kezdeményezésére - a községi pedagógusok több mint tíz honismereti szakkört szerveztek. a szakkörök tagjai értékes gyűjtő munkát végeztek. szilvásziváradon például - a bükki barlangok ásatásakor napfényre került gazdag leleteken kívül - a hegyvidéki község fafaragványait is összegyűjtötték. tarnamérán szántáskor régi pénzek, a fészerekből pedig az egykori hegyvidéki önszervezés emlékei, különböző, ma már nem használt szerszámok kerültek elő.

a honismereti szakkörök eddig már öt tárgygyűjteményt hoztak létre heves megyében. különösen értékes az aldebrői, valamint a hevesi gyűjtemény, amelyben a múlt századból falu olvasmányai, a község életére vonatkozó régi jegyzőkönyvek, a falusi lakosság mindennapi használati tárgyai is fellelhetők.

a megyei tanács művelődési osztályának segítségével a tervek szerint az idén újabb tárgygyűjteményeket állítanak össze - többek között hatvanban, valamint gyöngyösrózsiában, ahol a bányászok emlékeit is kiállítják. /mti/

--

bb 30. az év első felében győr minden városrészében működik már fiókkönyvtár

vid gk-lm fm

1962. január 18.

győrött az üzemek és a művelődési házak könyvtárain kívül ma már a legtöbb városrészben, az új lakótelepüléseken is működnek könyvtárak. az elmúlt évben létrehozott fiókkönyvtáraknak - amelyek tízezer kötettel rendelkeznek - ma már több ezer állandó olvasójuk van. az év első felében - a révfalusi, a kisbácsi, a líkócsi, a kismegyeri és a város többi lakónegyede után - a legnagyobb munkáslakta területben, gorkijvárosban is megnyílik az új fiókkönyvtár, amely a januárban elkészülő új művelődési házban kap helyet. fiókkönyvtárat nyitnak a győri vasúti pályaudvaron is. /mti/

--

11.00

- 19 -

114

bb 31. nagyhatású új vérnyomáscsökkentő szert dolgoztak ki az akadémia orvostudományi kutató intézetében - klinikai kipróbálás után döntenek az új szer alkalmazásáról

i ms/gk szb sr

1962. január 18.

a magas vérnyomás korunk egyik legelterjedtebb betegsége, amely világszerte foglalkoztatja a kutatókat és a gyógyító orvosokat. a hazai kutató munka az elmúlt évben jelentős sikert ért el e fontos probléma megoldása felé vezető úton: új típusú vérnyomáscsökkentő szert dolgoztak ki az akadémia kísérleti orvostudományi kutató intézetében. az új szer lényegéről, az eredményhez vezető kutató munkáról és a felhasználási lehetőségekről dr. nádor károly, az intézet gyógyszerkutató osztályának helyettes vezetője a következőket mondotta a magyar távirati iroda munkatársának:

- már 1955-ben sikerült olyan komplikált, tropánvázis alkaloida származékot előállítani, amely egészen újfajta vérnyomáscsökkentő hatást mutatott, amelyet azonban csaknem teljesen elnyomott a jelentős káros mellékhatás, amelyetől az akkor rendelkezésünkre álló kísérleti technikával nem tudtuk elválasztani. időközben lehetőségeink lényegesen megnöttek, sok nagyjelentőségű új módszert kaptunk osztályunk, fejlődött a kutató munka szervezettsége, ezért a múlt évben újból megkezdtük a kísérleteket, hogy az említett vérnyomás süllyesztő mellékhatások kiküszöbölésével, tisztán érjük el.

- a munka nyolc hónapig tartott, ami tudományos kutatásban igen rövid időnek számít. az egész osztály minden rendelkezésre álló lehetőségét a cél elérésére összpontosítottuk. a munka intenzitása, minősége, kivitelezési technikája - szerénytelenség nélkül mondhatjuk - világviszonylatban is megállja a helyét, s ezt jelentős részben az osztály magasfokú tudományos szerveztségének tudhatjuk be. e rövid idő alatt hatvannál több új vegyületet kellett előállítani és gyógyszerként kipróbálni a kémiai szerkezet és a vérnyomáscsökkentő hatás összefüggésének megismerésére, - sokszor olyanokat, amelyeknek előállítása 10-12 lépésben, ment végbe. mivel a különböző vegyületek hatását kísérleti állatokon tanulmányoztuk, a nyolc hónap alatt 1200 állatkísérletre került sor. a munkában nagy segítséget jelentett az is, hogy a vegyületek előállítását jórészt azokra a fiatal vegyésztechnikusokra bízhattuk, akik osztályunkon több éve tartó, rendszeres továbbképzésben vettek részt.

/folyt.köv./

11.20

- 20 -

bb 31. /nagyhatású új... folyt./- szb

- végeredményben teljesen sikerült a káros mellékhatásokat kiküszöbölni. három olyan vegyület is rendelkezésre áll, amely az állatkísérletekben egyenértékűnek bizonyult. ezek a vegyületek az adrenerg-neuronblokkolók csoportjába tartoznak, kizárólag arra az idegpályára hatnak, amely az idegdúcoktól a vérerekhez vezet. alapvetően más a hatásuk, mint a jelenleg használatos vérnyomáscsökkentő szereké, amelyek például csak az idegdúcokra hatnak és ezért nem csupán az érmozgató idegek működését befolyásolják, ezáltal először sikerült az érmozgató idegvezetést szabályozó idegekre célzott hatású gyógyszert kidolgozni.

- hogy a három vegyület közül melyik lesz legalkalmasabb az embergyógyászatban, ezt csak klinikai megfigyelések dönthetik el. az egyesült gyógyszer- és tápszergyár, amely munkánkat a legmesszebbmenően támogatja, a klinikai kipróbálásra elegendő mennyiséget gyártott mindhárom vegyületből. az egészségügyi tudományos tanács döntése után megkezdődhetnek a minden új gyógyszer bevezetését megelőző klinikai kísérletek, amelyek a végső szót mondják ki ebben a kísérletsorozatban. /mti/

..-

bb 32. az üzem köre összpontosul a munkásifjúság társadalmi életére - a fiatal férfiak a leghűbbek a művelődési otthonhoz - egy érdekes statisztika adataiból

i hi/gg szb sr

1962. január 18.

az üzemi kulturális otthonok szerepe nagyjelentőségű a budapesti fiatalság művelődésében. ezért a műsorok összeállításánál figyelembe veszik a munkásifjúság igényeit is, amelyek megismerését igen tanulságos statisztika is elősegíti.

a 25 éven aluli munkásfiatalok kulturális érdeklődését elemző statisztika szerint az összes szakszervezeti rendezvények közül a fiatalok legszívesebben a táncesteket látogatják: a részvétel aránya a férfiaknál 39, a nőknél 37 százalék. ezt igen kedvező jelenségnek tartják, mert ha a munkásfiatal társaival együtt szakszervezeti kulturális rendezvényen szórakozik, sokkal inkább megóvható a rossz társaságtól. s hogy az üzemi művelődési otthonokban jól érzik magukat a fiatalok, arra bizonyíték egy másik adat: budapesten - ahol pedig a nagyváros szórakozási lehetőségei igen erős verseny társaként jelentkeznek - hetenként többször csak a férfiak 9 százaléka, a nők 7 százaléka látogatja az egyéb táncos szórakozó helyeket, s még ünnepnapon sem éri el az itt megjelenő munkásfiatalok számának az üzemi művelődési házak ifjú törzsvendégeinek létszámát. /folyt.köv./

11.32

- 21 -

bb 32. /az üzem köré... folyt./- szb

műsoros esteken a munkásifjak 31 százaléka, a lányok 29 százaléka vesz részt, az ismeretterjesztő előadások iránt már jóval kevesebb fiatal érdeklődik: a munkásifjak 7 százaléka, a lányok 10 százaléka, valamivel többen látogatják kiállításokat és muzeumokat: a kiállításra a munkásifjak 18, a lányok 15 százaléka, muzeumokba a munkásfiuk 12, a lányok 11 százaléka jár.

az üzemek kulturális szerepe a munkásfiatalok társadalmi életében a házasságkötés után sem csökken. megfigyelhető azonban egy érdekes különbség: az üzemi rendezvényeket a nős munkásifjak gyakrabban látogatják, mint a nőtlének, viszont a fiatalasszonyok ritkábban, mint a lányok. ez utóbbi jelenség természetes magyarázata, hogy az asszonyok figyelme inkább a családi otthonra összpontosul.

még egy adat arra, hogy a házias fiatalok hűségesebbek a művelődési otthonhoz: a nőtlén fiatal emberek főképpen táncestekre járnak, s az ismeretterjesztő előadásokat csak 10 százalékuk hallgatja meg; az ifjú férfiak viszont elsősorban a műsoros esteket látogatják és az ismeretterjesztő előadásokon már 19 százalékban képviseltetik magukat. a fiatalasszonyok továbbra is szívesebben járnak táncestekre. mindez azt mutatja, hogy a fiatal férjeket a házasságkötés után már kevésbé érdekli a tánc, mint asszonyaikat.

a vizsgálat sok értékes tapasztalata közül tehát az egyik az, hogy a szakszervezeteknek, a művelődési otthonoknak sokkal nagyobb gondot kell fordítaniuk a kulturális munkában az egész ifjúság, főképpen pedig a nőtlén munkásifjak és a fiatalasszonyok - művelődésére. /mti/

--

bb 51. pénteken adonyban sorsolják a Lottó nyerőszámait

i kf/kf szb ki

1962. január 18.

a Lottó 3. játékhetének nyerőszámait január 19-én, pénteken délelőtti 10 órai kezdettel adonyban sorsolja a sportfogadási és Lottó igazgatóság. /mti/

--

11.39

- 22 -

bb 33. huszonegy író a népi demokráciákból, sok neves irodalmár a nyugati országokból - nemzetközi tanácskozások, konferenciák - tanulmányutak, irodalmi lapok cseréje - a magyar írók szövetsége külföldi kapcsolatainak 1962-es programjáról

i v/gk-Lm hk

1962. január 18.

a magyar írók szövetségében ezekben a napokban, hetekben élénk „diplomáciai tevékenységet”, folytatnak. kidolgozzák a kölcsönös kapcsolatok, egyezmények terveit a népi demokratikus országok írószövetségeivel. az írószövetség 1962. évre kölcsönös együttműködési egyezményt írt alá a lengyel, a német és a csehszlovák írószövetséggel, s most tárgyalnak a szovjet és a bolgár szövetségekkel a kapcsolatok „pontokba öntéséről”, az egyezmények meghatározásáról: hány író látogat el a szomszédos népi demokráciákba, hányan jönnek a környező államokból hazánkba tanulmányutakra. a megállapodásokban szó van arról is, hogy a különböző országok írószövetségei kölcsönösen megünneplik a fontosabb évfordulókat, küldöttségeket küldenek a lényeges irodalmi tanácskozásokra, rendszeresen kicserélik a szépirodalmi újdonságokat, tájékoztatják egymást az érdekesebb művészeti eseményekről és állandóan megküldik egymásnak az irodalmi sajtó termékeit.

az írószövetségek közötti kapcsolatok másik formája az írók látogatásai. az elmúlt évben összesen 63 neves külföldi vendég járt hazánkban, köztük quasimodo, peter karvas, r. colberti, jerzy putrament, j. vercors, v. kozsevnyikov, t. szjomuskon, demostene botez és mások. az idén a népi demokratikus országokból magyarországra 21 író, hat szovjet, három román, három bolgár, négy csehszlovák, három lengyel, két német érkezik. kiemelkedő érdekessége a nemzetközi kapcsolatok programjának az a konferencia, amelyet a kritika helyzetéről - előreláthatólag az ősszel - rendez a magyar írók szövetsége, s amelyre a népi demokratikus országokból mintegy husz-huszonöt író, kritikust várnak.

a nyugati országokkal - a szervezett kapcsolatok helyett - főnyíre egyéni meghívásokban, utazásokban realizálódnak az irodalmi kapcsolatok. a tervek szerint 1962-ben több neves külföldi író, műfordító látogat magyarországra és - előreláthatólag - számos magyar író megy nyugati tanulmányutakra. megkötötték az 1962-es államközi egyezményt a franciákkal. a szerződés egyik pontja: három francia író és két műfordító látogat budapestre. szó van arról, hogy hasonló egyezményt kötünk a latin-amerikai országokkal is, az írószövetség kubából és braziliából vár külföldi vendégeket.

/folyt.köv./

11.50
- amelyek részei az államközi egyezményeknek -

- 23 -

bb 33. huszonegy író...folyt./-lm

meghívtak hazánkba finn, angol, olasz írókat is. az írószövetség vezetői elmondották, hogy tárgyalásokat folytattak a világszerte ismert neves brazil író, jorge amado magyarországi látogatásáról és remélik azt is, hogy az idén végre ellátogat hazánkba a világ-hírű francia íróházaspár: louis aragon és elsa triólet.

márciusban firenzében tartják az európai íróközösség közgyűlését, amelyen magyarországi háromtagú iródelegáció képviseli. ugyancsak az európai íróközösség rendezésében - a kongresszus után - rendezik meg a filmesek, rádiósok, televíziósok és írók nagyszabású nemzetközi találkozóját, amelyen szintén részt veszünk. /mti/

..-

bb 36. felépült a fehérércsurgói homokelőkészítő üzem - koptatják, mossák, osztályozzák az üvepipari alapanyagot

vid te-lm ki

1962. január 18.

a hazai üvepipar fejlesztésének mindeddig határt szabott, hogy külföldről kellett behozni a fehérüveg gyártáshoz szükséges homok alapanyagot. a magyar bányákból kikerülő homok ugyanis a megengedettnél jóval több vasszennyeződést tartalmaz, s ezért abból csak ugynevezett zöldüveget gyárthatnak. a vasoxid tartalom leszorítására, a szennyeződés eltávolítására a dunántúli ásványbánya vállalat kezelésében levő fehérércsurgói bánya mellett homokelőkészítő üzem épült. a 26 millió forintos beruházással épített új üzemben korszerű hazai és külföldi gépeket szereltek fel, amelyek évente hatvanezer tonna homokot tesznek alkalmassá fehérüveg gyártására.

az új üzemben a homokot gondosan megtisztítják. először hatalmas dobban megforgatják a szemcséket, s így lekoptatják a felületükre rakódott vasoxid réteget. ezután vizágyukkal kimossák a különváló szennyező anyagokat, s végezetül vizáramban usztatva fajsúly és szemcsenagyság szerint osztályozzák a homokot.

a fehérércsurgói üzemben a második negyedévben kezdik meg a kísérleti gyártást. /mti/

..-

12.30

- 24 -

KB

bb 34. műtét televízió segítségével - kitűnő eredménnyel vizsgázott az első magyar televíziós röntgen képerősítő

i kf/kf szb vg

1962. január 18.

a medicor röntgen művekben a múlt évben készítették el az első hazai röntgen képerősítőt. a készülék elektron mikroszkóphoz hasonlóan működik. egy speciális elektroncső a röntgen sugarakat először látható fénné, majd elektronsugárzássá, s utána ismét - azonban már háromszoros erősségű - látható fénné alakítja át. így a különböző vizsgálatok kisebb sugárterheléssel végezhetők s a berendezés alkalmazása lehetővé teszi, hogy az emberi test belső szerveit - az álló röntgenfelvétel helyett - működés közben figyelhessék meg a szakorvosok, s a vizsgálatokról mozgó fényképfelvételt készíthessenek. a képerősítő alkalmazásával például pontosan megfigyelhető a légzőszervek, a gyomor, a vese működése, sőt az olyan villanásszerű folyamat is mint a nyelés. nagy előnye a berendezésnek, hogy használatánál nincs szükség teljesen elsötétített szobára, akár műtők fényénél is alkalmazhatók.

ennek alapján készítette el a medicor a röntgen képerősítő sebészeti célokra alkalmas, televíziós változatát, amelyet nemrégben a péterffy sándor utcai kórház sebészeti osztályán próbáltak ki. az új berendezés egy félkör alakú görditható állvány, amelyen alul a röntgenforrás, felül a képerősítő van, s erre kis televíziós felvételkamerát szereltek. az egész készüléket a műtőasztalhoz tolják, s műtét közben - a szükséges időn át - folyamatosan figyelhetik vele a beteget, illetve a műtési beavatkozás helyét. a sebészeti televíziós röntgen képerősítő különösen csontműtéteknél, csonttörések helyreállításánál nagy segítség. az orvosnak ugyanis nem kell abbahagynia a műtétet, s várni amíg a szükséges röntgenfelvételeket előhívják, hanem az előtte levő televízió képernyőjén állandóan megfigyelheti a törött csontok elhelyezkedését, s a helyretétel után az eredményt. a hagyományos műtési eljárásoknál általában 5-6, sok esetben azonban tíznél is több röntgenfelvételt kellett készíteni, ami a beavatkozás idejét elnyújtotta.

a sebészeti televíziós röntgen képerősítőt többféle csontműtét-nél, törések helyreállításánál próbálták ki, minden esetben kitűnő eredménnyel. a berendezés alkalmazása a baleseti műtétek idejét negyedére csökkenti.

a magyar televíziós sebészeti röntgen képerősítő - a szakemberek véleménye szerint - a legjobb külföldi képerősítővel egyenértékű, s az egész berendezés eléri a nemzetközi színvonalat. ez annál is inkább jelentős, mivel ilyen berendezés használata külföldi országokban is alig 1-2 éve terjedt el. a medicor röntgen művek a sikeres kísérletek után most megkezdte a televíziós röntgen képerősítő sorozatgyártásának előkészítését. /mti/

..-

12.44

- 25 -

KB

bb 35. kilencvenhétmillió forint szociális és munkásvédelmi beruházásokra a gépiparban - megjavítják a munkakörülményeket több öntődében - orvosi rendelőt létesítenek a wilhelm pieck gyárban, a beloianniszban és a kábel- és sodronykötélgyár szegedi telepén-
ujabb tíz üzem kap öltözőt és fürdőt

i st./gg szb vg

1962. január 18.

a kohó- és gépipari minisztérium a vasas szakszervezettel együttműködve megvizsgálta, hogyan vannak felszerelve a gépipar üzemei szociális és munkásvédelmi berendezésekkel. megállapították, hogy a tárcsa egészét tekintve, nagyjából kielégítő a helyzet, valamennyi üzemnek van öltözője, mosdója, a legtöbbnek konyhája, étterme, általában a munkásvédelmi felszerelések is rendelkezésre állnak. a vizsgálatok alkalmával azonban sok megoldatlan probléma is feltárult. egyes helyeken zsufoltak a mosdók, az öltözők és az éttermek, számos öntődében egészségtelen körülmények között dolgoznak. volt ahol, a munkásszállást, vagy az orvosi rendelőt hiányolták.

a kgm munkaügyi osztálya a legégetőbb problémák megoldására öt éves tervet készített, az idén például 97 millió forintot költenek szociális és munkásvédelmi beruházásokra, ami 29 vállalatot érint. az említett összegbe azonban nem számították bele azt a sokmillió forintot, amit új beruházások formájában, vagy amit az üzemek saját erőforrásaikból költenek szociális célokra.

a munkásvédelmi beruházások között elsősorban egyes öntődéket korszerűsítene, a második öt éves terv időszakában az öntvénytisztító műhelyekben csaknem teljes egészében meg akarják szüntetni a homokkal történő tisztítást, s ezzel felszámolják a szilikózis egyik legfőbb forrását. az újpesti vasöntődében, a vegyipari gép- és radiátorgyárban, az április 4 gépgyárban és több más üzemben már az idén bevezetik az ugynevezett acélszemcsés öntvénytisztítást, vagyis ezeken a helyeken a jövőben homok helyett acélzapporral tisztítják simára az öntvényeket. a láng gépgyár öntődjében ugyanezt a műveletet vizsugárral oldják meg, a budapesti hajtóműgyárban az öntőde egész tetőszerkezetét kicserélik és a technológiai műveleteket is korszerűsítik.

/folyt.köv./

12.49

- 26 -

RL

bb 35. /kilencvenhétmillió forint... folyt./- szb

a dolgozók egészségének megóvására újabb lépést jelent további üzemi szakorvosi rendelők létrehozása. az idén fejeződik be a wilhelm pieck vagon- és gépgyár orvosi rendelőjének építése, hasonló célokra nagyobb összegeket költenek a beloiannisz gyárban, továbbá a kábel- és sodronykötélgyár szegedi telepén.

a gépipar tíz üzemében korszerű öltözőket és mosdókat létesítenek ebben az esztendőben. ezzel a meglévő öltözők és mosdók zsufoltóságát lényegesen csökkentik a diósdai csapágygyárban, a győri célgépgyárban, a kisaljai gépgyárban, az esztergomi szerzőgépgyárban, a kábel- és sodronykötélgyár budapesti és szegedi telepén, a bajai villamosipari vállalatnál, a motoröntvénygyárban, a beloiannisz gyárban és az írószergyárban. a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban és a budapesti hajtóműgyárban konyha és étterem épül, a debreceni gördülőcsapágygyárban az idén adják át az új bölcsődét és óvodát, a dunai hajógyárban az ivóvízellátást javítják.

a minisztérium és a szakszervezet figyelemmel kíséri az említett beruházásokat és fennakadás esetén azonnali segítséget nyújt. /mti/

--

bb 37. olasz módszerrel restaurálják az esztergomi múzeum nagyértékű táblaképeit

vid fm/ke szb fm

1962. január 18.

az esztergomi keresztény múzeumban őrzik az ország második leggazdagabb kép- és szobor-gyűjteményét, - köztük a rendkívül nagyértékű, 14. és 15. századból fennmaradt faszobrokat és táblaképeket. nagy gondot fordítanak a műtárgyak restaurálására. a holtfában megtelepedő rovarok ellen már eredményesen védekeznek. csil-lag gyula restaurátor új eljárásának alkalmazásával biztosan ható vegyszerekkel védik a műtárgyakat. ezt a módszert az ermitázsban is átvették. a hőmérsékleti ingadozások okozta repedéseket azonban eddig nem tudták megfelelően restaurálni, s a repedések főleg a táblaképekben okoztak nagy kárt. most két restaurátor olaszországban tanulmányozza a faműtárgyak restaurálásának legkorszerűbb módszerét, s a jövőben ezzel a módszerrel védik meg az esztergomi múzeum faműtárgyait is. a képek hátába vékony fa- és fémrudakat vésnek be. az új módszerrel elsőnek kolozsvári tamás táblaképeit restaurálják. /mti/

--

12.55

- 27 -

RL

bb 38. az idén tovább szépül a martonvásári park

vid fm/ke szb fm

1962. január 18.

az idén tovább szépítik a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági kutató intézetéhez tartozó 80 holdas parkot. a védítetté nyilvánított területet kora tavasztól késő őszig több ezer látogató keresi fel, ott tartják az országoshírű beethoven-hangversenyeket és sokan látogatják a kastélyban elhelyezett beethoven emlékmúzeumot.

az idén kitisztítják a hangversenykertet övező tavat, amely az utóbbi fél évszázadban erősen eliszaposodott. az iszap szivattyúzását már tavasszal megkezdik. a tavat tápláló patakhhoz új beeresztő és lefolyó zsilipet építenek. a zsilipet iszapfogóval látják el, hogy minimálisra csökkentsék a tó iszaposodását. korszerűsítik a szigetre vezető hidat is. az új hid vasbeton-alapokra épül, s a réginél szélesebb lesz. /mti/

bb 40. az idén újabb politechnikai kisgépek készülnek szolnokon - bemutató kubában

vid te szb ki

1962. január 18.

a szolnoki vasipari vállalatnál 1961-ben kezdték meg a politechnikai kisgépek sorozatgyártását. az elmúlt esztendőben több száz gyalugéppel, szalagfűrészszel, papírvágó ollóval, valamint egyéb hasznos oktatási eszközzel segítették az általános és középiskolákban a gyakorlati oktatást. a vállalat tervezői az idén tovább bővítik a kisgépek választékát. rövidesen befejezik a kombinált fa- és fém-esztergapad, valamint az univerzál, vízszintes és függőleges marásra egyaránt alkalmas gépek szerkesztését. az új gépek megegyeznek az üzemekben használatos gépek alapelveivel, mindössze terjedelmükben és teljesítményükben lesznek kisebbek.

a szolnoki politechnikai kisgépek híre már túlnőtt az ország határain. az értékesítő vállalat jelenleg kubában kiállításon mutatja be a gépeket. a havannai szakemberek elismeréssel nyilatkoztak a gyalugépről, a papírvágó ollóról és a szalagfűrészről. európai országok is érdeklődnek, úgyhogy rövidesen több népi demokratikus államban is rendeznek kiállításokat és bemutatókat. /mti/

13.05

- 28 -

bb 39. olvasóköroket szerveznek a dimávag gépgyárban a műszaki irodalom elterjesztésére

vid te szb ki

1962. január 18.

a dimávag gépgyárban a központi műszaki könyvtárban és az üzemekben elhelyezett 18 fiókkönyvtárban több mint hatezer kötet könyv áll a dolgozók rendelkezésére. ezenkívül csaknem kilencvenféle hazai és külföldi szakfolyóirat, ujság között válogathatnak az érdeklődők. a szakirodalom iránt évről-évre örömdetesesen fokozódik az érdeklődés, s ma már mintegy nyolcszáz beiratkozott olvasója van a könyvtárnak. a szakirodalom szélesebbkörű elterjesztésére, a legújabb eljárások megismerésére a könyvtár dolgozói elhatározták, hogy a gyár szocialista brigádjait felkeresik munkahelyükön, s a munkacsapatok tagjaiból olvasóköroket szerveznek. a brigádok részére olyan szakirodalmat állítanak össze, amelynek ismerete megkönnyíti a vállalatok teljesítését. ezenkívül az üzemekben ugynevezett könyvtári megbizottakat is kijelölnek, akik rendszeresen ismertetik, ki-válogatják az üzem sajátosságainak megfelelő könyveket, szaklapokat, az új módszerekről tájékoztató kiadványokat. /mti/

bb 41. szülők a napközi otthonban

vid fm/ke szb fm

1962. január 18.

táton az új bányásznegyedben lakó szülők nagy segítséget nyújtanak a kilián györgy általános iskola pedagógusainak. a szülői munkaközösség tagjai az osztályfőnökökkel együtt gyakran vesznek részt családlátogatáson. időnként megtárgyalnak egy-egy fontosabb nevelési kérdést is. több szülő segíti az iskola napközi otthonának munkáját. bányászok, értelmiségiek, háziasszonyok - meghatározott terv szerint - naponta egy-két órát töltenek a napközis gyerekekkel. társasjátékot játszanak velük, vagy felolvasnak nekik. így pedagógusoknak több idejük marad a gyermekek tanulásának ellenőrzésére, segítésére. /mti/

13.15

- 29 -

bb 45. tél a termelőszövetkezetekben...

vid ö kz szb ie

1962. január 18.

a falvak téli képéhez általában a nyugalom és a pihenés fogalmát társítjuk. és valóban, a kívülről szemlélő ilyenkor kevesebb mozgást lát, mint a többi évszakban. közelebbről nézve azonban csakhamar kiderül, hogy a falvak lakói ilyenkor se pihennek: az időjáráshoz igazodva rendben megkezdtek már a tavaszi munkák előkészítését, s ugyanígy látják el azokat a tennivalókat is, amelyek egy mezőgazdasági üzem dolgozóinak minden napjaihoz az évszaktól függetlenül hozzátartoznak.

a kiskunsági juhászatokban például, ahol több mint 200.000 anyától várnak a tavaszig szaporulatot, megkezdődtek az elletések. a vidék állami gazdaságaiban már eddig csaknem 2.000 kisbárány látott napvilágot. ez a korai elletés lehetővé teszi, hogy a szokottnál három héttel korábban kerüljön piacra a különösképpen külföldön keresett pecsenyebárány.

a szövetkezeti gazdaságokban sokszáz tagnak adnak mindennapos elfoglaltságot a sertéshizlaldák. bács megye szövetkezeti gazdaságai az idén a múlt évinél negyvenezerrel többet, kerekén 100.000 sertést adnak közfogyasztásra. eredeti terv szerint e mennyiségnek az első fél évben csak a 32 százalékát adták volna át. az állami takarmányjuttatási akciók és saját lehetőségeik alaposabb mérlegelése után azonban mégis úgy döntöttek, hogy a félév végéig a teljes mennyiség 65 százalékát átadják az állatforgalmi vállalatnak. hizlaldáikban ezért már most 36.000 süldő van, s ezeknek az etetése, gondozása semmivel se kíván kevesebb munkát, mint akár nyáron vagy ősszel.

veszprém megyében egyebek mellett a balaton és a bakony is hasznos munkalehetőséget kínál a szövetkezeti gazdáknak. a nád- és erdőgazdaságokkal kötött szerződések alapján sok termelőszövetkezet tagjai vesznek részt ezekben népgazdaságilag is nagyon fontos idény-munkákban. a kővágóórsi béke termelőszövetkezet tagjai jégvágásra szerződtek a helyi földművelőszövetkezettel. elhatározta a szövetkezet azt is, hogy a tavasszal egy 60 holdas táblán, a korszerű kordonos szőlőművelésre tér át. a tagság jelentős része már most e terv megvalósításán dolgozik: 13.000 oszlopot faragnak ki.

/folyt.köv./

13.30

14.20

- 30 -

bb 45. /tél a... folyt./- szb

heves megye szőlőtermelő vidékein többszáz szövetkezeti gazda tevékenykedik a következő évek telepítéséhez szükséges oltványok előkészítésével. a nagyrédei szőlőkert termelőszövetkezet tagsága például 10 millió, az abasári szövetkezeti gazdák pedig 8 millió oltvány készítésére kötöttek szerződést. gyöngyösön és a környező öt községben együttesen 20 millió oltványt készítenek a tavaszig. az itt készült oltványokat elsősorban a hegyvidéki szőlők telepítéséhez használják fel.

szövetkezeteink 1962-ben is nagy összegeket költenek építkezésre. e nagy munkák előkészítése a legtöbbször ugyancsak ezekben a napokban kezdődik meg, sőt többek között például a békés megyei tótkomlós és füzesgyarmat községben egész télen át dolgoznak a házi építőbrigádok. új épületeket adtak át rendeltetésüknek, régi olakat, vagy istállókat hoztak rendbe. zala megye több községében megkezdtek az ideai építkezésekhez szükséges faanyag kitermelését és szállítását. dolgoznak a kő- és kavicsbányákban, hogy mielőbb megkezdhesék a munkát.

vencsellőn, szabolics-szatmár megye korai burgonyatermesztéséről híres szövetkezeti községében, az idén 100, egyéb célra nem használt volt kisparaszti istállót rendeznek be a korai termesztésre szánt burgonyagumók előcsiráztatására. 10.000 ládában 4.500 mázsa válogatott burgonyagumó kerül majd ezekbe a házi előcsiráztató „üzemekbe”. az ültetés még távolabbi gond, de a kijelölt istállók fertőtlenítését már ezekben a napokban megkezdtek. huszonnégyen a ládák készítésével foglalkoznak, mások pedig a ládakészítéshez szükséges faanyagot termelik ki a szövetkezet tiszamenti előregedett füzesében és nyárfásában.

megjelentek a szabolics-szatmári földeken az első traktorok és a fogatok is. az elmúlt héten például mintegy fél millió mázsa szerves trágyát hordtak ki a földekre. több, mint 200 vontatót és tehergépkocsit és több, mint 5.000 lófogatot foglalkoztattak ezzel a fontos tennivalóval. győr-sopron megyében 750 vagon nitrogénműtrágya van már a szövetkezeti gazdaságok raktáraiban. valamennyit az őszi vetések fejlődésének serkentésére, fejtrágyázásra használják fel. a munka már meg is kezdődött. a nagytermőképességű búzákra holdanként 150, a hazai fajtákra pedig 100 kilót szórnak. /folyt.köv./

13.55

14.20

- 31 -

bb 45. /tél a... 2. folyt/- szb

a téli falu képéhez természetesen hozzátartoznak a megnövekedett forgalmu könyvtárak, a zsufolt mozik, a faluszínház táblás ház előtt tartott előadásai is, ugyanigy már szinte hagyománya lesz annak, hogy kollektív kirándulásokon ismerkednek az országgal. csütörtökön például szabolcs-szatmár megyéből érkezett a fővárosba 550 szövetkezeti gazda. a főváros kedves vendégei megtekintik budapest nevezetességeit, ellátogatnak a parlamentbe, színházi előadáson vesznek részt. /mti/

--

bb 50. az idén csaknem kétezer lakásba juttatják el a földgázt miskolcon

vid te szb ki

1962. január 18.

miskolc kisteljesítményű és korszerűtlen gázgyára az utóbbi években már nem tudta kielégíteni a növekvő város fogyasztóinak igényeit. ezért mintegy 43 millió forintos költséggel a sajó-parton új gázüzemet létesítettek. az üzemben - amely két korszerű gázbontóból és tízezer köbméteres tárolótartályból áll - a román népköztársaságból tiszapalkonyára és onnan a városba vezetett földgázból állítanak elő háztartási gázt.

az új üzem gáztárolója már az elmúlt években elkészült. az első bontóberendezést tavaly helyezték üzembe, ez év első negyedének végére pedig elkészül a második bontóberendezés is. a sajóparti telep második gázbontójának üzembeállítása után a miskolci gázművek régi kőszéngáztermelő üzemét megszüntetik.

a jó minőségű földgázt egyre többen igénylik a városban. a fogyasztók száma tavaly ezerral emelkedett, az idei év első három hónapjában pedig újabb 800 lakásba kapcsolják be a gázt. így - többek között - a kilián lakótelepen és a selyemréten felépült új lakásokba a közeli hónapokban már gáztűzhelyen főzhetnek a háziasszonyok. a gázművek tervai szerint az év végéig mintegy kétezer új háztartásba juttatják el a jóminőségű földgázt. /mti/

--

14.00

14.20

14.40

- 32 -

bb.42. kőszegen helyreállították a szultándomb csőszkunyhóját

vid/fm/a/fm

1962. január 18.

kőszegen a szultándombon lévő csőszkunyhót műemlékké nyilvánították. a feljegyzések szerint a kőszegi vár ostromának idején a kunyhó helyén állt a szultán sátra. a nevezetes helyre a 18. század elején építették a csőszkunyhót, amely az idők folyamán megrongálódott. a városi műemlék bizottság a lakosság segítségével helyreállította a csőszkunyhót. /mti/

--

kk.43. népfront-ankétok a talajvédelmi tennivalókról

i/so/a/hk

1962. január 18.

a hazafias népfront megyei bizottságai országszerte napirendre tűzték a talaj-erózió elleni védekezés szervezését. a talajvédelmet eredményesen szervezik főleg a történelmi borvidékeken és azokban a megyékben, ahol sok a kopár hegyoldal.

a hazafias népfront országos tanácsa mellett működő talajvédelmi munkacsoport a borsod megyei szakemberekkel együtt működve tavaly tarcalon, sátoraljai helyen és zádorfalván szervezett ankétot, ahol a termelőszövetkezeti és állami gazdaságvezetőkkel a tokajhegyaljai szőlőtermelő nagyüzemekben elvégzendő munkákat tárgyalták meg. fanciesalon január elején tartottak megbeszélést, itt az erózió-veszélyeztetett területek táblásításánál érvényesítendő szempontokat, a teraszos gyümölcsstelepitési módszereket, és a szintvonal irányában történő talajművelés szervezését ismertették.

veszprém megyében badacsonyan, keszthelyen, zirc-aklipusztán, balatonfüreden és somlóvásárhelyen ismertették a talajvédelmi tennivalókat. a helyi viszonyoknak megfelelően elsősorban a vulkánikus eredetű dunántúli hegyek talajvédelmét határozták meg.

az idén nógrád megyében indul meg a szélekörű ismeretterjesztés a talajlepusztulás megakadályozásának módszereiről a mezőgazdasági szakemberek első vitáját rétságon tartják meg és az év elején még több hasonló megbeszélésre kerül sor. /mti/

--

14.05

14.40

- 33 -

bb.44. száz éves „ az erdő „, című folyóirat

i/so/a/hk

1962. január 18.

száz éves az erdő című tudományos folyóirat. az erdészek tudományos lapja bedő albert és dívald adolf szerkesztésében 1862 januárjában jelent meg először erdészeti lapok címmel. az alapítók a tudományos közlemények közreadásán kívül az a cél is vezette, hogy a folyóirat előfizetéséből befolyt összegből megjelentessék az első magyar-német erdészeti szakszótárt.

„ az erdő „, jubileumi száma ismerteti a lapalapítás körülményeit és az egy évszázada folyó tudományos munkát./mti/

bb.46. puskin-émlékünnepségekre készülnek szabolcsban

vid/fm/a/fm

1962. január 18.

a magyar-szovjet baráti társaság szabolcs-szatmár megyei elnöksége februárban puskin halálának 125.évfordulója alkalmából emlékünnepséget rendez nyiregyházán. az ünnepségen méltatják a költő életét, munkásságát, s az irodalmi színpad tagjai részleteket adnak elő műveiből. megemlékeznek a nagy orosz költőről az általános és középiskolákban, valamint a megye nagyobb művelődési otthonaiban is./mti/

bb.47. izotóp laboratóriummal gazdagodott a szentesi megyei kórház

vid/fm/a/fm/

1962. január 18.

a szentesi megyei kórház izotóp-laboratóriumot kapott. a mintegy félmillió forintos beruházással létesített korszerű laboratórium egyelőre a pajzs-mirigy megbetegedések felderítésében segíti az orvosokat. a későbbiekben - a tervek szerint - a szívbetegségek diagnosztikájához is felhasználják az izotóp-laboratóriumot./mti/

14.12

- 34 -

bb 53. Lengyelországba utazott a hazafias népfront küldöttsége

j szb hk

1962. január 18.

a hazafias népfront küldöttsége harmati sándornak, a hazafias népfront országos tanácsa titkárnak vezetésével a lengyel nemzeti egységfront meghívására csütörtökön varsóba utazott. a küldöttséget a keleti pályaudvaron dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára és a népfront több vezető munkatársa bucsúztatta. a bucsúztatáson megjelent henryk grochulski, a lengyel népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. /mti/

bb 54. mükriolitgyártó új üzernészt adtak át mosonmagyaróvárott

vid te szb ki

1962. január 18.

a timföldgyártás melléktermékeként már évekkel ezelőtt állítottak elő mükriolitot a mosonmagyaróvári timföldgyárban. azóta új üzernészt építettek erre a célra egy régi épület átalakításával, tízmillió forintos beruházással. az első hazai mükriolitüzem műszaki átadására most került sor és megtették az előkészületeket, hogy hamarosan megkezdhessék az alumínium kohászatnál nélkülözhetetlen segédanyagok, az eddig külföldről behozott mükriolitnak nagyüzemi gyártását.

a mosonmagyaróvári üzem az országos szükségletet nem tudja teljes mértékben kielégíteni, annál kevésbé, mert 1962-ben a gyártás még kísérleti jellegű lesz, az itteni tapasztalatok azonban lehetővé teszik majd olyan nagykapacitású mükriolitüzem létesítésének megtervezését, amely az ország alumínium kohászatának minden igényét kielégíti. /mti/

14.55

- 35 -

bb 48. három új gimnázium épül fejér megyében

vid gk szb fm

1962. január 18.

a második ötéves terv időszakában fejér megyében előreláthatólag kétezerrel emelkedik a középiskolások száma, ezért 1965-ig három új gimnáziumot létesítenek. 1963-ban adják át dunaujvárosban a tizen-öt tantermes gimnáziumot, ezenkívül mórán és bicskén építenek nyolc-nyolc tantermes középiskolát. /mti/

bb 49. kétszázötvennél több ifjú képzőművész-jelölt készül kiállításra a viiharsarokban

vid fm/ke szb fm

1962. január 18.

békés megyében kétszázötvennél több fiatal jár a művelődési otthonok és az iskolák képzőművészeti szakköreibe. békéscsabán, gyulán és szarvason a magyar képzőművészek szövetsége megyei munkacsoportjának tagjai: mokus józsef, ezüst györgy, józsef dezső és bessrnyei antal festőművészek, másutt rajztanárok tanítják az ifjú képzőművész-jelölteket.

a megye képzőművészeti szakkörei most tavaszi bemutatkozásra készülnek: minden körben házi kiállításokat rendeznek márciusban, a legjobb rajzokat, festményeket és szobrokat áprilisban megyei kiállításokon mutatják be békéscsabán, majd a járási székhelyeken. /mti/

bb 52. karádi gyula,

j szb hk

1962. január 18.

a külkereskedelmi miniszter első helyettese bukarestbe utazott az 1962. évi magyar-román árucsereforgalmi megállapodás megkötésére. /mti/

15.--

-36-

bb 55. időjárásjelentés

99 szb

1962. január 18.

a meteorológiai intézet jelenti január 18-án, csütörtökön 13 órakor:

párás marad az idő

európában az utóbbi 24 óra alatt folytatódott az enyhe, óceáni származású levegő északkeletfelé tartó előnyomulása. nulla fok alatti hőmérsékletet a mára virradó éjszakán csak a skandináv államok északi felében, hazánkban és a szovjetunió európai területének keleti felében mértek. az utóbbi területről nagykiterjedésű havazásokat észleltek.

hazánkban szerdán általában erősen felhős, párás, néhány helyen ködös volt az idő. a dunántul középső részén és az északkeleti megyék néhány helyén ónos szitálás volt. a csapadék mennyisége jelentéktelen maradt, csak balassagyarmaton és a kékestetőn érte el az egy millimétert. a hőmérséklet a nap folyamán általában minusz 1 és plusz 2 fok között értékig emelkedett.

csütörtökön hajnalban minusz 2 - minusz 4 fokig süllyedt. csütörtökön délelőtt a duna-tisza közén és az északi megyék néhány helyén ködös volt az idő, de a dunántulon és északkeleten felszakadozott a felhőzet és egy-két helyen kisütött a nap.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke minusz 0.4 fok volt, megegyező a sokévi átlaggal. csütörtökön 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: felhős, párás, többhelyen ködös idő. legfeljebb az északi megyék néhány helyén pénteken kisebb eső. a dunántulon mérsékelt, máshol gyenge, változó irányú szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 - minusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 0 - plusz 4 fok között, helyenként plusz 4 fok felett.

a duna vízállása csütörtökön délelőtt 11 órakor budapesten: 283 centiméter. /mti/

15.05

- 37 -

bb 56. tizenhét európai ország kereskedelmi küldöttsége vesz részt az áruházi dolgozók vasárnap kezdődő budapesti konferenciáján

t ta/gk-lm vg

1962. január 18.

az európai áruházi dolgozók január 21-én és 22-én budapesten tartják első konferenciájukat. a szakszervezeti mozgalomnak e jelentős eseményéről csütörtökön délelőtt a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari szakszervezet főtitkára, Ligeti László tájékoztatta a sajtó munkatársait. a sajtótájékoztatón résztvett usturoi dimitru, a szakszervezetek világszövetsége kereskedelmi tagozatának hazánkban tartózkodó titkára is.

mint Ligeti László elmondta, az európai áruházi dolgozók első konferenciájára 17 országból érkeznek küldöttek. a hét szocialista országon kívül tíz európai kapitalista ország több mint 30 küldöttel képviselteti magát. eljönnek a tanácskozásra az ugynevezett szabad szakszervezethez tartozó szakszervezeti csoportok küldöttei is. így például megjelennek az angol, a svéd, a finn, a belga és a francia áruházak képviselői is. a konferencia célja a szakmai és érdekvédelmi kérdéseken kívül megvitatni az áruházi dolgozók politikai, társadalmi munkáját, és megállapítani, hogyan vegyék ki részüket napjaink égető kérdéseinek, a béke megőrzésének és a leszerelés problémáinak megoldásáért folytatott küzdelemből. a konferenciát követően január 23-án délután a küldöttek a kpvd színházában nagygyűlésen találkoznak majd a budapesti áruházi dolgozókkal. ezt követően 24-én felkeresik a csillag áruházat, az ujbudapesti áruházat, az uttörő, a corvin és a lottó áruházat./mti/

--

bb 57. új lakótelepre költöztek a mátraházi állami gyógyintézet dolgozói

vid te-lm ki

1962. január 18.

a mátraházi állami tbc gyógyintézetben 1932-ben kezdték meg a gyógyítást. az eredetileg háromszáz ágyas egészségügyi intézmény azóta 425 ágyasra bővült. a gyógyintézetben dolgozó orvosok és ápolók részére, akik szintén az intézet helyiségeiben laktak, 1957-ben kezdték meg lakótelep építését. az egyik, 42 szobás épületben az egyedülálló dolgozókat helyezték el egy-háromágyas szobákban, két másik épületben pedig összesen 36 egy- és kétszobás lakást alakítottak ki. a lakótelephez tartozik 10 személyes bölcsőde és 15 személyes óvoda. a gyógyítószemélyzet részére külön épületben helyezték el az sztk rendelőt, valamint a lakótelep fűszer-és csemegeboltját.

az új lakótelep elkészült és csütörtökön már az átköltözés is befejeződött. a felszabadult helyiségekben száz ágyat helyeznek el. ezek közül ötven már márciusban, a másik ötven pedig júliusban a betegek rendelkezésére áll./mti/

--

13.10
16.10

- 38 -

bb 58. az év végére már csak 47 falu marad villany nélkül - 1963-ban befejezik a faluvillamosítást - több mint 400 termelőszövetkezet kap az idén áramot

i szf/gk-lm vg

1962. január 18.

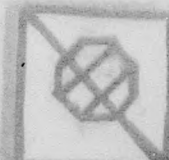
a szocialista országépítés egyik legfőbb törekvéseként a múlt évben nagy léptekkel haladtunk a végső cél, az ország lakóhelyeinek teljes villamosítása felé. kilencvenegy falu villamosítását irányozták elő 1961-ben a nehézipari minisztérium villamosenergia iparigazgatóságának áramszolgáltató vállalatai, de a tervet túlteljesítették: 120 falut kapcsoltak be a villamosenergia-hálózatba. ezzel együtt Magyarország 3210 községe közül 3083-ban már villanyvilágít és terjeszti a kulturát. 1888-tól kezdve - amikor mátészalkán, az első községben kigyulladt a villanylámpa - 1945-ig, tehát több mint fél évszázad alatt 1264 falut villamosítottak hazánkban. a felszabadulás eltelt 16 év alatt villamosított községek száma 1818.

a munka üteme most kissé meglassul, mert a még villamosításra váró 127 falu az ország legtávolabbi zugaiban van, ahova messzről kell elvinni a nagyfeszültségű vezetéket. ez hosszabb időbe telik és sok anyagot emészt fel. nyolcvan község villamosítását irányozták elő erre az évre, 1963-ra tehát már csak 47-nek az elektrifikálása marad. lehet azonban, hogy még ennyire sem, mert nagyon valószínű, hogy az áramszolgáltató vállalatok az idén is túlteljesítik a vezetékepitési tervet, az előírtnál több község határába ér el a „villanydrót”,.

a 127 villamosításra váró község borsod, nógrád, szabolcs, baranya, zala és hajdu megye területén oszlik el. ebben az évben baranya is belép a teljesen villamosított országrészek közé, jövőre tehát csupán öt megye 47 községe marad villany nélkül. 1963 folyamán ezekben is kigyullad a fény, s ezzel befejeződik a faluvillamosítás. marad néhány 100-120 lakosú vuj település, amelyek közigazgatásilag még nem alakultak községgé, amelyeknek áramszükséglete egyelőre nincs felmérve. ez azonban egészen elenyésző területe az országnak. a következő években rájuk is sor kerül.

/folyt.köv./

- 39 -

bb 58. /az év végére ... / folyt./

Jól haladt 1961-ben a termelőszövetkezetek villamosítása is. 521 tsz-t kapcsoltak be az áramszolgáltatásba, ezzel együtt most már 2886 olyan termelőszövetkezet van, ahol elektromos gépekkel korszerűsíthetik a gazdaságot, villamos géppel fejhetnek, motoros szecskavágót, darálót, szivattyút, stb. alkalmazhatnak, a villamosítás 1962-ben tovább halad. nyolcvanötmillió forintot irányoztak elő erre a célra. a déldunántuli áramszolgáltató vállalat 96, a délmagyarországi 56, az északdunántuli 115, az északmagyarországi 85, a tiszántuli 64, budapest főváros elektromos művei 7 termelőszövetkezet villamosítását tervezi. összesen tehát 423 tsz áramellátását irányozták elő. nagyon valószínű, hogy az előirányzatot itt is túlteljesítik. a magasfeszültségű vezetékeket állami költségen építik ki a gazdaságokig, s csupán csatlakozó kisfeszültségű vezetékek költségét kell a tsz-eknek viselniük, erre pedig hitelt kapnak. /mti/

bb. 59. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága vezetőinek látogatása az erzsébet-híd építésénél

k zs/zs/gy/sr

1962. január 18.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának vezetői csütörtökön megtekintették az erzsébet híd építkezését és az ezzel kapcsolatos munkálatokat. résztvett a látogatáson kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a miniszter-tanács elnökhelyettese, dr. ajtai miklós, az országos tervhivatal elnöke és dr. dimény imre, az országos tervhivatal elnökhelyettese. /mti/

17.00

*21.20
21.20*

- 40 -

bb 60. az idei munkatervről tárgyalt a szabolicszalmár megyei nőtanács végrehajtó bizottsága

vid fm/ka/vl fm

1962. január 18.

a szabolicszalmár megyei nőtanács végrehajtó bizottsága csütörtökön kibővített ülésen tárgyalta meg az idei munkatervét, az tervek szerint a léti hónapokban járásokként tanácskozást tartanak az élenjáró termelőszövetkezeti asszonyok részvételével, a közös gazdaságok vezetésében résztvevő nők külön meg is beszélnek a legfontosabb feladatokat. mind a közös, mind a háztáji gazdaságban szorgalmazzák a baromfitenyésztést. több járásban baromfitenyésztő tanfolyamokat rendeznek. a járási székhelyeken és a nagyobb községekben háztartási gépkölcsönzőket létesítenek. támogatják a szövetkezeteket a napközi otthonok építésében. februárban értekezletet rendeznek az iskola igazgatók, szülői munkaközösségi elnökök és a nőtanács vezetői részére. /mti/

bb 61. képzőművészeti kiállítás dunaujvárosban

vid fm/ke/vl fm

1962. január 18.

a dunaujvárosi munkácsy mihály képzőművészeti kör tagjai múlt évi legjobb alkotásaikat kiállításon mutatják be a város dolgozóinak. a bartók béla művelődési házban csütörtökön megnyílt kiállításon körülbelül 50 festményt, grafikát és két szobrot mutatnak be. /mti/

17.16

- 41 -

*21.20
21.20*

bb 63. több mint 3000 televíziótulajdonos, minden 7. lakosnak jár az újság heves megyében - megyei tanácselnökök fóruma a muosz-ban

t hi/hi/vl sr

1962. január 18.

újszerű kezdeményezéssel segíti a magyar újságírók országos szövetsége a sajtó tájékozódását a vidék életéről: megyei tanácselnökök fóruma címmel tájékoztató-sorozatot szervezett, amelynek első eseménye csütörtökön zajlott le a magyar sajtó házában.

a tájékoztató, amelyen szakasits árpád, a muosz elnöke és putnoki lászló, a heves megyei pártbizottság első titkára is részt vett, dr. lendvai vilmos, a heves megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, megyéjének gazdasági és kulturális helyzetét, fejlődését ismertette.

a mintegy 350.000 lakosu megye - ha kicsinyben is - hűen tükrözi: az ipar és a mezőgazdaság fejlődésével noyan változik meg hazánk minden táján a vidék arculata, s hogyan válik egyre műveltebbé a falu népe. 1949-ben például a bérből és fizetésből élők aránya a megye lakosságának 20 százaléka volt ma - a nagyfokú iparosítás következtében - megközelíti a 70 százalékot. az összes népesség csaknem egynegyede termelőszövetkezeti tag. a megye a második ötéves tervben 12,5 milliárd forint értékű ipari beruházást kap, s jelentősen tovább fejlődik mezőgazdasága is.

a hevesi tájak kulturális életét vizsgálva különösen szembe-tűnő a fejlődés. míg a felszabadulás előtt a falvak egy részében elemi iskola sem volt, sőt a horthy-rendszer szomorú örökségeként még a felszabadulás előtti népszámlálás is 12 százaléknál alacsonyabb arányú talált hevesben, addig ma a megye 116 községében 178 iskola működik, a pedagógusok száma megháromszorozódott, s a további célok is biztatóak: például 1965-ig 150 tanteremmel bővül az iskolák hálózata.

nagy gondot fordítanak heves megyében a művelődésügyre, mutatja a tavalyi költségvetés is, amelynek 360 millió összegéből 120 milliót kulturális célokra költöttek. nagymértékű támogatással érték el, hogy ma már a megye összes lakosságának 5,4 százaléka érettségizett, egyetemet vagy főiskolát végzett, s a lakosság 79 százaléka elvégezte a nyolc általános iskolát, vagy most tanul ilyen fokon.

szélesednek az iskolán kívüli művelődés lehetőségei is, jelenleg 52 munkás, 46 termelőszövetkezeti akadémia működik a megyében, s több mint 60 egyéb, magas színvonalu tanfolyam, előadásorozat indult. az ismeretterjesztésben résztvevők számaránya meghaladja a kétszázszázötöt, s még néhány adat a megye népének kulturális érdeklődésére: több mint 56.000-en jártnak rendszeresen újságot vagy folyóiratot, a rádióelőfizetők száma meghaladja a 74.000-et, s 3000-en felül van a televízió-tulajdonosok száma. /mti/

17,30

- 42 -

bb. 62. a zöldség- és gyümölcsstermesztés fejlesztéséről, az üzemszervezési és kemizálási feladatokról tanácskozik a kertészeti kutató intézet tudományos ülészsaka

t ie/gy/bs

1962. január 18.

a technika házában csütörtökön délelőtt me rendeződött a kertészeti kutató intézet tudományos ülészsaka. a k t napos tanácskozáson a tudományos intézmények kutatói a szahigazgatás és a mezőgazdasági nagyüzemek gyakorlati szakembereinek részvételével vitatják meg a zöldség-, gyümölcs- és dísznövénytermesztés fejlesztésének s az ezt megalapozó tudományos munkának főbb feladatait.

az ülészsakot dr. tamassy istván, a földművelésügyi minisztérium szakoktatási és kísérletügyi főigazgatóságának vezetője nyitotta meg, majd dr. elek lászló, a kertészeti kutató intézet igazgatója tartott előadást kertészeti természtésünk fejlesztésének célkitűzéseiről és az ezekből adódó kutatási feladatokról.

a kertészeti természtés a második ötéves terv időszakában alatt igen nagy mértékben fejlődik. ezt a ténytet már a következő néhány adat is jelzi: öt év alatt csaknem 200 000 holdon telepítettek gyümölcsösöt és szőlőt; az egy főre jutó évi zöldség- és gyümölcsfogyasztás a jelenlegi kb. 130 kilóról 1965-ig 167 kilóra nő; gyümölcsseportunk hozzávetőlegesen megkétszereződik. ezeknek az előirányzatoknak a megvalósításához a kertészetben új szervezési, közgazdasági és termelési szemléletnek kell kialakulnia.

az ország teljes gyümölcsfa-állománya az 1959 évi 88 millió darabról 1965-ig 95 millióra nő, ezehn belül viszont két és félszer nagyobb lesz az üzemi árügyümölcsösök aránya. a gyümölcsstermesztés technikai színvonala az utóbbi években sokat fejlődött, az állami gazdaságokban pedig valósággal ugrásszerűen, s ezek nagyrésze ma már a fejlett gyümölcsstermesztő országokét megközelítő színvonalon dolgozik. a következő évek fontos feladata, hogy az állami gazdaságokban kialakult korszerű módszerek, vagyis a nagyüzemi védekezési és egyéb komplex rendszerei meghonosodjanak a termelőszövetkezetekben is.

/folyt. köv./

17,50

- 43 -

bb. 62. / a zöldség- és gyümölcsstermesztés... folyt./ gy

az ország zöldségtermő területe az ötéves terv végére meghaladja majd a 200 000 holdat, az össztermés mennyiségének növekedését azonban elsősorban a termésátlagok emelésével kell elérni. a fejlesztésnél figyelembe veszik a központi statisztikai hivatal „háztartási-statisztikáját”, amely szerint egyes zöldségfélékből a családok jövedelmének növekedésével sem nő a fogyasztás, ezekből a cikkekből tehát a piac már csaknem telített, ez viszont általában csak az egész évi együttes termésmennyiségre vonatkozik, mert a tömeges érés viszonylag rövid „főszezonja”, előtt és után még mindig nem kerül elég árú a piacra. az idényszerűség csökkentésére sokkal nagyobb mértékben kellene kiterjeszteni az üveg alatti zöldségtermesztést, ezt egyelőre több ok hátráltatja: nem hasznosítják eléggé az üvegházak fűtéséhez nagymennyiségben rendelkezésre álló energiaforrásokat, / termásvíz, ipari hulladékenergia, stb./ nem foglalkoznak kellő súllyal az üveg pótlására kiválóan alkalmas műanyagfólia gyártásának lehetőségeivel; a termelőszoövetkezetek egyrésze pedig bizalmatlan, mert az elmúlt években néhány nagy költséggel épített üvegház konstrukciós hiba vagy helytelen agrotechnika miatt nem fizetődött ki.

a disznóvénytermesztés mind a kutatásnak, mind a gyakorlatnak meglehetősen elhanyagolt területe, bár egyrészt az életszínvonal-emelkedése során növekvő esztétikai igények, másrészt a zömében még kihasználatlan export-lehetőségek itt is nagyobb arányú fejlesztést tennének szükségessé.

az előadás második részében dr. Elek László a kertészeti kutatás főbb feladatait ismertette. ezek között - mind a tudományok, mind a mezőgazdaság általános fejlődési irányát figyelembevéve a kemizálás áll. az üzemszervezés fontosságát indokolja már az is, hogy a második ötéves terv során olyan kertészeti üzemek is kialakulnak, amelyeknek szervezési elveihez külföldi példát sem találunk. a termelőszoövetkezetek leendő nagyüzemi kertészetei számára sürgősen megoldandó problémák az üzemi arányok kialakítása, a beruházások leggazdaságosabb hasznosítása, a munkaszervezés korszerű formái. az üzemszervezésnek fontos szerepe van a gépesítés fejlesztésében is. míg a közelmúltban ugyanis még csak egyes munkafolyamatok gépesítésére törekedtek, most már rá kell térni az egyes kultúrák komplex gépesítésének kidolgozására. meg kell határozni az irányelveket a következő időszak gépesítése számára is, amely már a villamosításon és az automatizáláson alapszik majd. a kemizálás területén szinte korlátlan lehetőségek és igen nagy feladatok állnak a kertészeti kutatók előtt, hiszen a növényvédelem és a tápanyagutánpótlás mellett mind több agrotechnikai problémát is kémiai úton lehet, illetve már kezdenek is megoldani.

/folyt. köv./

18,20

- 44 -

bb. 62. / a zöldség- és gyümölcsstermesztés... 2. folyt./ gy

a tanácskozás délutáni ülésén dr. Molnár Béla, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa tartott előadást a biológiai tudományok jelentőségéről a kertészeti tudomány munkában. az ülészak résztvevő ezután a nagyüzemi kertmagtermesztés időszeri kérdéseit vitatták meg. /mti/

bb. 64. rákospalota és pestujhely több mint huszonegymillió forinttal gazdálkodik ez évben a 15. kerületben - az idei első tanácsulós

t vt/gg/gg/sr

1962. január 18.

a 15. kerületben csütörtökön délután tartották az idei első tanácsulást, amelyen megtárgyalták többek között az 1962. évi kerületfejlesztési programot. ebben az esztendőben 21 millió forintot meghaladó összeget fordítanak rákospalota és pestujhely fejlesztésére. ehhez a lakosság 1 300 000 forint értékű társadalmi munkával járul hozzá.

a vízvezeték-hálózatot újabb ötezer méterrel bővítik, s ugyanilyen hosszúságban irányoztak elő járdaépítést, mintegy negyvenezer négyzetméter alapterületen újítják fel az utakat. a kerület 11 épületet teljes egészében és 28 lakóházat részlegesen tatarozzák, javítják, tovább korszerűsítik a közvilágítást: száz nagy fényerejű higanygőzlámpát szerelnek fel.

régi problémát old meg és számos szülő gondjait könnyíti a 15. kerületi tanács azzal, hogy az általános iskolai tanulóknak nyári napközi tábort „építenek”, ehhez a tervdokumentációt a hazafias népfront-bizottság társadalmi munkáival elkészítették, a tábor a nyári szünetre már készen várja a gyermekeket. 1 200 000 forintot használnak fel az idén az óvodák és az iskolák felújítására. felújítják és átalakítják a szőlőligeti utcai anya- és csecsemővédő intézetet, ahol kísérletképpen átírnek a poliklinikai rendelő-csecsemőellátásra. február 1-ével a 15. kerületben bevezetik az egységes szülészeti és nőgyógyászati beteg ellátást.

sor kerül a kerületben - ebben az esztendőben - 42 különféle kereskedelmi egység felújítására is, csaknem kétmillió forintos költséggel. három új zöldség-gyümölcsboltot nyitnak. a helyiipari javító-szolgálatató munka fokozására, több új fiókot nyitnak a kerület különböző részein. /mti/

19.30

- 45 -

bb 66. kétnapos mezőgazdasági építési ankét kezdődött a magyar tudományos akadémián

t 66/94 VII V9

1962. január 18.

A magyar tudományos akadémia nagytermében csütörtökön kétnapos mezőgazdasági építési ankét kezdődött. az akadémia műszaki tudományok osztálya, az építőipari tudományos egyesület és az agrártudományi egyesület rendezte a tanácskozást, amelyre hét külföldi vendég érkezett a német demokratikus köztársaságból és franciaországból. a kétnapos értekezleten mintegy 600 tudós, akadémikus, mérnök, építész, mezőgazdász és termelőszoövetkezeti elnök beszéli meg a mezőgazdasági nagyüzemek tervezésének, telepítésének és építésének időszerű kérdéseit. az ankéton megjelent losonczy páál földművelésügyi miniszter és traumann rezső építésügyi miniszter.

geleji sándor akadémikus üdvözölte az ankét résztvevőit, majd hont jános földművelésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg a tanácskozást. szóval tette, hogy az építésszek általában a korszerű építéstől való idegenkedéssel vádolják a mezőgazdászokat. nincs igazuk, - mondotta - mert örülnénk, ha korszerű acélszerkezetekből, betonelemekből, újfajta szigetelő anyagokból és műanyagból építenének gazdasági épületeket. szívesen fogadjuk a korszerű épületszerkezeteket. az építésszek azonban teljesítsék azt a nagyon fontos követelményt, hogy az egy állatférőhelyre eső építési költség ne legyen nagyobb, mint a szerfás építmény egységára.

rados kornél egyetemi tanár, az építőipari tudományos egyesület elnöke a mezőgazdasági építésszet jelenéről és jövőjéről tartott előadást. megállapította, hogy a mezőgazdasági építésszet elmaradt a gyár- és lakásépítéstől. a munka termelékenységéje alacsony, gyakori az anyaghiány és a mérnökök is sokáig alacsonyabb rendű feladatnak tartották a gazdasági épületek tervezését. sürgősen változtatni kell ezen a felfogáson és ki kell alakítani a majorok tervezésének és építésének korszerű módszereit, hogy pótolják az elmaradást, mert hagyományos módon nem lehetne megvalósítani a hatalmas mezőgazdasági építési feladatokat. számolni kell azzal, hogy az ipari és lakásépítéshez hasonlóan a mezőgazdasági épületekhez is szükség lesz korszerű, előregyártott vasbeton elemekre, betonpanelekre, amelyek egyszerűsítik, gyorsítják a munkát.

a beszámolót az építés és a mezőgazdasági termelés technológiájának összefüggéséről, a beruházásokról, valamint az építésszek és az agrárszakemberek együttműködéséről szóló korreferátumok egészítették ki. erdei ferenc akadémikus, a magyar tudományos akadémia főtitkára a nagyobb ütemű mezőgazdasági építés megvalósításának legbonyolultabb kérdéseiről beszélt. a feladatok teljesítését nagyon megnehezíti, hogy rövid időn belül kell rendkívüli méretű beruházásokat megvalósítani és az új épületeket még kellően ki nem alakult gazdaságokban kell elhelyezni. /folyt.köv./

19.44

- 46 -

bb 66. /kétnapos... 1. folyt./ m.

ezt a helyzetet bonyolítja az, hogy még nem forrott ki egészen a mezőgazdasági termelés és főleg az állattenyésztés technológiája, tehát azok a feltételek nincsenek egészen tisztázva, amelyeknek megfelelően kell majd kialakítani az épületek beosztását, funkcióját. ezért legelőnyösebb, ha a legfontosabb követelményeken alapuló megoldásokat keresik meg a tervezők. főleg módosítható és többféleképpen is használható épülettípusokat kell tervezni.

kappéter iván építésszmérnök a termelőszoövetkezetek felett szocialista nagyüzemekké válásának egyik alapfeltételéről, az üzemi központok kialakításáról tartott előadást. elmondotta, hogy már megkezdődtek az ehhez szükséges vizsgálatok. eddig mintegy ezer község területéről készült el a talajismereti és talajhasznosítási térkép, feldolgozták a tájak időjárásai és hőmérsékleti adatait, s láthatják már, hol veszélyeztetett a belviz és merre vannak öntözéses területek. a helyi adottságoknak megfelelően a dunántúlon és az északi megyékben egyelőre közepes nagyságu falvakat vagy több apró települést magában foglaló mintegy 3000 hektárnyi területű termelőszoövetkezetek kialakulása várható. az alföldön a nagyközségek, illetve a mezővárosok területén a többtízezer holdas nagy termelőszoövetkezetek létrejöttére is lehetőséget nyújtanak a természeti és közgazdasági adottságok. a mintegy 3000 holdas területeken a termelőszoövetkezeti parasztság jövedelmezően tud gazdálkodni, jobban ki tudja használni a gépeket és kevesebb gyakorlattal rendelkező mezőgazdász is eredményesen irányíthatja a munkát.

a mezőgazdasági nagyüzemek telepítésével kapcsolatban négy korreferátum hívta fel az ankét résztvevőinek figyelmét, hogy a tervezésnél nem szabad elhanyagolni az egészségügyi, a közművesítési követelményeket, és a gazdaságos építés miatt sok mulik a termelési ágak épületeinek sorrendjén, kiválasztásán is. az értekezlet beszámolóí felett nyílt vitában sok érdekes javaslat hangzott el. till lammer, a berlini építésszeti akadémia mezőgazdasági építési osztályának vezetője elmondotta, hogy a szocialista mezőgazdaság ejelenlegi időszakában a német demokratikus köztársaságban hasznosak több célra alkalmas épületek.

/folyt.köv./

19.48

- 47 -

Zoltán

bb 66. /kétnapos... 2. folyt./ m

dr. kádár béla azt javasolta, hogy a 10.000 holdnál kisebb területű majosorkban ne külön-külön építsék a termelési ágak üzemét, hanem belőlük többet egy helyre telepítsenek, fenérvári miklós geológus véleménye szerint évente többmillió forinttal lehetne csökkenteni a gazdaságok vízellátásának beruházásait, ha a meglevő kutakat jobban kihasználnák. szobek andrás, az elnöki tanács tagja, az országgyűlés építésügyi bizottságának titkára többek között azt indítványozta, hogy az ankét anyagát szélesebb körben, a megyékben is vitassák meg és gyűjtsék össze az ott felvetett javaslatokat is.

a kétnapos tanácskozás pénteken folytatja munkáját.
/mti/

bb 68. időjárásjelentés

gg/m

1962. január 18.

a meteorológiai intézet jelenti január 18-án, csütörtökön 18 órakor:

párás marad az idő

várható időjárás péntek estig: felhős, párás, több helyen ködös idő. legfeljebb az északi megyék néhány helyén kisebb eső. a dunántúlon mérsékelt, máshol gyenge, változó irányú szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 0-plusz 4 fok között, helyenként plusz 4 fok felett.
/mti/

20.00

- 48 -

bb 65. meghosszabbították a felsőfoku mezőgazdasági technikumok levelező tagozataira hirdetett jelentkezés határidejét

k fm/j vm ie

1962. január 18.

a nagy érdeklődésre való tekintettel a földművelésügyi miniszter 1962. február 10-ig meghosszabbította a felsőfoku mezőgazdasági technikumok levelező tagozataira és előkészítő tanfolyamaira hirdetett jelentkezés határidejét. az új határidő szerint a felvételi vizsgákat 1962. február 26-ig tartják meg a levelező oktatásra kijelölt felsőfoku mezőgazdasági technikumokban./mti/

bb 71. alpári gyula emlékest az ujságíró szövetségben

t v/tr vm

1962. január 18.

a magyar ujságírók országos szövetségének sajtótörténeti munkaközössége csütörtökön a magyar sajtó házában emlékestet rendezett alpári gyula születésének 80. évfordulója alkalmából. ünnepi beszédet mondott komor imre és aranyossi magda, hangsúlyozták: alpári gyula a magyar kommunista publicisztika egyik neves úttörője, mint kommunista ujságíró, szerkesztő sok cikket, tanulmányt írt a fasiszmus ellen, az elnyomás ellen. alpári gyulát a népek kivégezték, emlékeit megőrzik írásai, példamutató tettei, tanítványai, olvasói, tisztelői.

az emlékest utáni műsorban közreműködtek: eszenyi irma, darvas magda, bodor tiber és várkonyi péter és dr. vasady-balogh lajos./mti/

bb 72. magyar-bolgár baráti est cece községben

vid fm/ke vm fm

1962. január 18.

a fejér megyei cece községben csütörtökön magyar-bolgár baráti estet rendeztek. csóka jános, a fejér megyei népfront-bizottság titkára mondott ünnepi beszédet, majd ljuben pavlov, a budapesti bolgár nagykövetség tanácsosa tolmácsolta a bolgár dolgozók testvéri üdvözlését./mti/

20.50

- 49 -

bb 73. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának
távirata a kanadai kommunista párt központi bizottságához

k/m/sr

1962. január 18.

kanadai kommunista párt
központi bizottságának

kedves elvtársak!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága valamennyi
magyar kommunista nevében forró testvéri üdvözetét küldi a 40 éves
kanadai kommunista párt 17. kongresszusának.

a kanadai hatóságok megakadályozhatták ugyan, hogy pártunk kép-
viseltesse magát az önök kongresszusán, de nincs a világon olyan
erő, mely képes lenne gátat vetni a marxizmus-Leninizmus világot-
formáló eszméinek és megakadályozni ezek hordozóinak a kommunista-
és munkáspártoknak testvéri összefogását, erejének és befolyásá-
nak állandó növekedését és hatását társadalom fejlődésére.

az önök pártja, a kanadai kommunista párt, a létrejötté óta
eltelt 40 esztendőben soha nem szünt meg harcolni a nép igazi
érdekeiért, most is magasan tartja a haladás zászlaját. 17.
kongresszusuk programja hiven tükrözi népük legfőbb érdekeit,
amikor a semleges, független Kanada megteremtésére, a monopó-
liumok uralma ellen, az általános és teljes leszerelésért folyó
küzdelem fokozására, a béke megőrzésére mozgósítja a kommunistákat
és a haladó erőket.

eredményes munkát kívánunk 17. kongresszusuknak és sok sikert
azoknak a feladatoknak elvégzésében, melyeket e kongresszus
tűz a kanadai kommunisták elé.

éljen a proletárnemzetköziség!
éljen a 40 éves kanadai kommunista párt!
éljen a béke!

magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága.

/mti/

- 50 -

20.55

L. Z. er

bb. 67. négy év börtönbüntetés a „vitéz”, szélhámosnak - csekk-
lapon fizettek az el sem küldött nyomtatványokért - a becuapottak
százai

i be/gk/gy/sr

1962. január 18.

a fővárosi bíróság csütörtökön délután hirdetett ítéletet
Várady Károly aladár bűnügyében. Várady különböző vállalatok-
nak, szervezeteknek, állami gazdaságoknak, gépállomásoknak
csekklapokat küldött, s felszólította őket fizessék meg „a
köznyelvi hozzájuk eljuttatott postatarifák című füzetért”,
járó előfizetési díjat. a címzettek többsége, mivel 13-17
forintnyi kis összegről volt szó, nem győződött meg arról,
hogy megkapta-e a felszólításban jelzett füzetet, s a pénzt át-
utalta Várady 292-es számú postafiókjához. a bíróság a
szakértői vélemény alapján 303,000 forintban állapította
meg azt a jövedelmet, amelyhez jogtalanul jutott a szélhámos.

Várady Károly aladár a múltban tagja volt a vitézi rendnek,
szerkesztette a vitézek lapját. és mint az omnia film-
színház ügyvezető igazgatója is nagy jövedelmet biztosított
magának.

a bíróság csalással és csalás kísérletével ismételten el-
követett bűntettben mondta ki bűnösnek Várady Károly aladárt.
idős korára és betegségére tekintettel négyévi börtönre és
20 000 forint pénzbüntetésre ítélte és kötelezte az okozott kár meg-
térítésére.

az ügyész súlyosbításért fellebbezett. az elítélt és a
védő enyhítést kért. /mti/

bb. 70. meghát kékvölgyi Vilmos

k/sr/gy

1962. január 18.

gyász érte a magyar rádiót: életének 35. esztendejében
hosszu betegség után meghalt kékvölgyi Vilmos, számos sikeres,
sajátos humoru jelenet és szatíra írója, a vidám műsorok egyik
szerkesztője. fiatal, tehetséges munkatársa a magyar rádió
és televízió, valamint az újságíró szövetség saját halottjának
tekinti. temetésének időpontját később közlik. /mti/

21.14

- 51 -

21.14
L. Z. er

bb 74. kiosztották a monte-carlo-i tv-filmfesztivál díjait - a „nő a barakkban,, sikere -

k m/sr

1962. január 18.

a monte-carlo-i sport klubban - a monacoi herceg és hercegné diszelnöksége mellett - galaesten osztotta ki vittorio de sica a tv-filmek fesztiváljának díjait, a marcel achard elnöklésével működő zsűri 62 bemutatott filmet bírálta el, a magyar „nő a barakkban,, - mint már jelentettük - nagy sikert aratott és írójá, palotai boris a legjobb forgatókönyvek számára kiírt aranydíjat nyerte, a fesztivál nagy sikert hozott a szovjetunióknak és csehszlovákiának is, - a legjobb dráma díjat a szovjet aesopus c. tv-film nyerte, mely kedden, 23-án szerepel a magyar televízió műsorán.

a fesztivál nyertesei:

a legjobb dráma díjat az aesopus c. szovjet tv-film kapta.

a legjobb forgatókönyv díjának nyertese a magyar palotai boris, a

„nő a barakkban,, c. tv-játékért, a legjobb komédia díjat a háztűznézőy c. csehszlovák film nyerte.

a kulturfilmek díja a „franciaország, mintha ott lennél,, c.

francia filmé,

a legjobb varieté-program díját az egyesült államok nyerte.

a legjobb gyermekdarabnak a „majmok élete,, c. japán filmet minősítették.

a legjobb férfialakítás: jan werich /csehszlovákia/

a legjobb női alakítás: ljudmilla kaszatkina /szovjetunió/

a zsűri különdíját a pablo casalsról szóló egyesült államok-

beli tv-film nyerte.

/mti/

21.20

- 52 -

bb 69. indonéz és magyar képzőművészek baráti találkozója

t vt/gk/m/sr

1962. január 18.

az ernst muzeumban néhány napja, hogy megnyílt az indonéz képzőművészeti kiállítás, amelyet eddig másfélezer érdeklődő tekintett meg. a kiállítás színhelyén csütörtökön este baráti találkozó, tapasztalatcsere zajlott le a hazánkban tartózkodó és a tárlaton „szereplő,, indonéz képzőművészek: yapung puranto, lyosta phermadi, sagara martian, valamint magyar kollegáik között.

az indonéz vendégek elmondották európában, legutóbb magyarországon szerzett tapasztalataikat, a magyar festő- és grafikusművészek pedig tolmácsolták véleményüket az indonéz képzőművészeti kiállításon bemutatott alkotásokról, s elismeréssel szóltak a látottakról.

az indonéz képzőművészeti kiállítást vidéken is bemutatják. az indonéz képzőművészek csehszlovákiában, a szovjetunióban, lengyelországban, mongóliában és vietnamban is bemutatják majd a tárlatot.
/mti/

bb. 75. az üvegcipő bemutatója a petőfi színházban

t sr/tr/gy/bs

1962. január 18.

a petőfi színházban csütörtökön este bemutatták mojnár ferenc az üvegcipő című darabját. a főbb szerepeket agárdi gábor, senyei vera, domján edit, lórán lenke, holl istván, miklóssy görgy és págonyi jános alakította. a darab zenéjét maros rudolf szerezte, a díszleteket szinte gábor, a jelmezeket mialkowszky erzsébet tervezte. a verseket devecseri gábor írta, a darabot rendezte ádám ottó, vezényelt vincze ottó.

a bemutató közönsége az üvegcipő-t tetszéssel, tapssal fogadta. / mti/

- v ő z e -

- 53 -

21.22
22⁰³

Re

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 169-490, 359-500
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1962. január 19.

bb 1. a hegyaljai szőlő- és gyümölcsstermesztés emlékeit gyűjtik a sátoraljai helyi kertészeti technikumban

vid/j/m/ie

1962. január 19.

a sátoraljai helyi kertészeti technikum tíz éve gyűjti a több mint 400 éves múltra visszatekintő tokajhegyaljai szőlő- és gyü-

mesztés hagyományainak írott és tárgyias emlékeit. a gyűjteményben külön figyelmet érdemel az egykori szőlőművelésre és gyümölcsstermesztésre vonatkozó könyvanyag. a gazdálkodásra vonatkozó legrégebbi könyvek az 1700-as évekből valók, s különösen értékes közülük Lippai Jánosnak 1723-ban kiadott kalendáriuma. az iskolamúzeum birtokában van az egykori tályai rákóczi-birtokon használt szőlőprés a rákóczi-család címével. a présnek az évszázadok folytán meghibásodott részeit kijavították, úgyhogy az ma is üzemképes, állapotban van. igen érdekes az iskola pohárgyűjteménye: a hegyalján gyártott és használt poharak több mint 150 változata. az iskolamúzeumban a napokban helyezték el az ezredik tárgyat, az egykori hegyaljai pincészetek címgyűjteményét.
/mti/

bb 2. nyelik, ifjítják a fővárosi parkok, utcák fáit, milliárdnyi virágot, dísznövényt, facsemetét készítenek elő a tavaszi kiültetésre

i cs/j/m/ie

1962. január 19.

Látszólagos nyugalom, csend van a fővárosi kertészetnél: az őszi nagytakarítás és a virágok „betelepítése”, után most a parkok és utcák fáinak nyelésén, tisztításán a sor, és persze, a tavaszi kiültetések előkészítésén. a négy tenyésztő telepen már vetik, palántázzák, gondozzák a koratavasszal kiültetésre kerülő virágok százazreit. a négy telepen körülbelül 8000 négyzetméternyi termőterület van üveg alatt.

/folyt.köv./

- 1 -

